

MALĀLÛSYO NA MĀMÛLO

BAHIBURI KIYABO II

 Une ngulōnda ukupālīsyā aligwesa gwa umwe mwe mwāli ni ndumi u “kwīputīla u nkasi.” Umwene āli fiyo, mbine fiyo. Uswe tukāmenye iki ikyēne kyāli, kangi tukamanya iki kyābonīke, ikyēne itolo ukutēka ukubībi kangi umwēne āli nalōlilōli āli nsitakwīyāgānia, kangi isekema kifuki mia yumo na ihano, nafimbilisigwāga ukunkyūnga umwēne mu bulangeti lya matalala. Popāpo...lōli umwēne yo ali kanunu lilino. I sekema yo yōsa yikīndīle, kangi umwēne ali kanunu. Popāpo umwēne yo fiyo mōnywa, atāgile amapaundi kifuki kalongo, une ngusakikisya. Umwēne akaya...Ikilo iki umwēne āmilile ikyākulumia kyāke ikyākwānda ukufuma Pandungu. Kangi popāpo umwēne āli mbine fiyo, kangi uswe twāsūbile u Ntwa kuli umwēne, kangi Umwēne ālintwēle itolo umwēne ukukīndilīla. Lilino uswe tukulōnda ukubabūla umwe ukukīndilīla ukwīpūta ukuti umwēne isakukaba amaka gāke ukugomokelamo.

³⁰⁴ Kangi lilino, ubu bukwīsa ubumalikisyo bwa ndungu, u Ntwa itikisyege, une ngufimbilisigwa ukubūka ku Miami. Umwinangu unkangale, Nkundwe Bosworth, ikubukaga ku Kāya, kangi umwene ali kifuki fyinja mia yumo lilino. Kangi umwene alinkungōléla une, umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, isaga usangētéko une mbibimbibi itolo, une ngulonda ukukubula ugwe ikindukimo bo une ngāli ngabūka.” Kangi umwene...Ena, une ngwinogona umwene ikulonda ukunyiputīla une, kangi itolo ukubika amaboko gake pa une bo umwene akāli ukusokapo, umwe mumenye.

³⁰⁵ Kangi une—une ngusūbila ukuti une mbagile ukumalisya amasiku gāngu nu bufumuke ngati F.F. Bosworth. Pa bōsa abanyāmbāla aba une mbamenye nkīsu, aligwēsa u nnyāmbāla une nāgēne nagwe nkīsu, une ngaganamo nagwe siku u nnyāmbāla uyu une nāli gwakunyonywa fiyo ukuya bo yūyo, ngati F.F. Bosworth; ukuya—ukuya ndūmbilīli, iki une ngusanusya. Une ngampilikāmo siku u mūndu yumo, nkīsu-kyōsa, kulikōsa, ukutēdekamo siku ubuyobelo bumobwēne ukufwana na F.F. Bosworth lōli iki kyāli itolo kilikyōsa “u Nkristi,” na filifyosa “u nkundwe ugwanalolīli.”

³⁰⁶ “Ifyakulekana fikuleka kunyuma kwa uswe amakato pa misānga gya kabalilo.” Umwene yo nkundwe nnuu, kangi umwene yo nalolīloli nkāngāle lilino, kifuki mia yumo. Polelo umwene yo—umwene ikubūka ku Kāya, ikyo kyo kyōsa,

kangi umwene âlimbulile une. Umwene âmenye umwene ayaga pakuya, kangi âgulilâga itolo. Umwene alinkuti akabalilo akanyafu ukukînda aka bumi bwake ko itolo lilino akabalilo kako umwene ikugulila itolo, loli alinkuti umwene abagile ukumanya ukuti umwene ayaga pakubuka.

³⁰⁷ Une ndinkuti, “Une ngufîmbilisigwa ukubûka ku Michigan undungu ugu, Nkundwe Bosworth.”

³⁰⁸ Kangi umwene alinkuti, “Ena, komma ukupela ikyene akabalilo katali fiyo, Nkundwe Branham, Une ngabagila ukumalika pabutalipo fiyo. Une nguya monywapo akabalilo kôsa.”

³⁰⁹ Popâpo umwêne âli mwînangu fiyo kwa une, ukusita kubûka kula. Lilino, linga une ngufîmbilisigwa ukwênda pa ndege, une nisa—une nisa kupululuka ukugomokela kangi lumo ukugomokela kuli kifuki kuli Pandungu nkilo; linga mma, ena, polelo une ngufimbilisigwaga ukwendesy’igali, kangi ikyene kibagile ukunyêgela une katalipo panini.

³¹⁰ Kangi mmwiputila Nkundwe Bosworth. Iputa itolo ukuti Kyalala...kangi akabalilo kako Umwene ikwega u mweneluyungu ugwaiyolo, ukuti Umwene isakutuma itolo i gileta lya moto nukumpimba umwene mmwanya, muketile. Une nunganile umwene, umwene âli ngati tâta kwa une.

³¹¹ Unnyambala uyungi unkangale... umwene kangi Nkundwe Seward. Une—une mu luko lumo ulwa kuganila a bandu bakângâle, une—une mbaganile abene. Kangi unkangale Nkundwe Seward, umwene alinkubuka ukugona utulo bo ulo, yôpe. Ena, Nkundwe Seward akâfwene ukuya nkângâle fiyo’mma, une ndikwinogona’mma, ngati Nkundwe Bosworth.

³¹² Kangi mwiputile Nkundwe Bosworth. Kilikyosa kitikuya maluba ukusyungutila ubuyo bula, loli ikyene kyo—ikyene kyo...Umwêne ikulôndígwa inyîpúto syînu, lôli komma fiyo kuli nakimo lôli itolo iyâke...ukuti Kyalala isakummwîtikisya umwêne ukubûka ndutêngano.

³¹³ Lilino...Kangi polelo uswe tukulonda kumbukilaga, pope, ukuti kilabo, u Ntwa iganege, uswe tukusyila yumo mwa bînitû ukufuma ku kipanga iki, Nkundwe Sol Coates. Umwêne ali apa utubalilo twîngi, abômbile imbombo mbubômbelambombo bwa fyakutumatuma ku fyînja. Kangi umwêne âfwile ukukilania ku Kipatala kya Bafumakubwîte ikilo ikîngi. Nkundwe Cox na une tulinkubuka ukwakumbona umwene, kangi umwene âli... pâsi-fiyo. Kangi umwene akindilile lilino, Nkristi. Kangi uswe tukunsyîlâga umwene ukufuma ku Coots Kaya ka Fwa kilabo pamusi pa sala yakwânda, Nkundwe Neville na une. I kwaya ya batatu ya Neville yisakwîmbâga; kangi uswe twisakuyabanaga môsa u bulûmbilili, Nkundwe Neville na une. Uko ko kuti, une ngâmênje akabalilo kâko uswe twâtêndike imbâtiko itolo fiki, kangi panongwa ya Meda. Kangi popâpo, polelo, ifwa yâke

yikuyaga kilabo pamusi pa sala yakwānda, ku Coots Kaya ka Fwa.

³¹⁴ Kangi polelo, pa sala ya bubili, Kihano, u Tāta. Wheeler. Uswe twankōlelāga umwēne Pod Wheeler; umwēne yo u, une ngwībwa naloliloli iki ikitalusye kyāke. . . Kangi, umwe mumenye, une—une itolo nkibwēne ikyēne mu kalatasi kangi ngāmenye ukuti umwēne āli ywāni, mpaka une nākyāgēnie. Umwēne āli mpalamani gwa uswe ku fyinja, kangi—kangi umwēne yo itolo afwile. Umwene āli papapa apa pankyeni pa kipanga, ikilo kimo, kangi une nagelaga ukuntwala umwene ukwisa ku kipanga. Ikilo kimo, kifuki imilungu mitatu igi gikindile, nimile palapala pala, kangi une itolo ngugela ukunsōnga umwēne ukwisa mu kipanga. Panongwa yakuti, une ndikwīnogōna umwēne ābūkāga ku kipānga pamo āli nako ukwiyobela kwa luko lulilōsa, napāpo umwene ali nu ndumiana uyu ndumbilili gwa Baptisti. Loli umwene akāli nako nu kwikolela kulikōsa na mumo une mmanyile, kangi umwene akindilile lilino ukwagana na Kyala. Popāpo ikyo kisakuyaga Kihano pamusi pa sala yabubili ku Coots Kaya ka Fwa. Kangi yope, Nkundwe Neville na bene bisakwimbaga, kangi pafwa yila pala.

³¹⁵ Kangi polelo, linga aligwesa gwa umwe uyu ikulonda ukwisa ku ngomano, uko ko kilabo pa sala ya bubili, pamo, kilabo pa sala ya kwānda. Une ngwīnogōna ikyo kyo kitalusye. Bule ikyēne, nkundwe? Kangi yabubile, kangi iyīngi yakwānda. Ngimba ikyo kitalusye? Yabubili, ku Coots Kaya ka Fwa.

³¹⁶ Kangi lilino, Pandungu kulubunju. . . Mpyāgilo kwisakuyaga u bufumusye-bwa-parediyo. Kangi Nkundwe Neville lumo ikukwitikisyāga umwe mumanye, pa kabalilo kala, itolo iki. . . linga uswe tubagile ukuya nu bubombelo bwa lubumbulusyo pa kilo kya Ndungu, pamo ko kabalilo kaki aka uswe tukugomokaga linga une ngupululukila kula ku—ku Florida ukumbona Nkundwe Bosworth. Une ngamanya itolo mūmo une ngusōkāga ukufuma ku mwēne, umwēne yumo mwīnāngu umpala ugwaiyolo. Kangi lumo akabalilo kītu akabumalikisyo ukwāgana, linga, Ntwa ikwitikisya ikyēne, pa kisu iki. Kangi umwene. . . Une ngamanya kali une mbagile ukusōkāpo ukufuma ku mwene mbimbibi palapala pamo mma; kangi une ndikulōnda ukusōkāpo ukufuma ku mwēne, lōli, umwe mumenye mūmo ikyēne kiyīlile, ugwe uli ni fīndu ifingi ugwe kufimbilisigwa ukubōmba.

³¹⁷ Lilino lulipo ulufumusyo lumo une ngulonda ukuyoba apa akabalilo kako bakayapo bingi fiyo, kangi abandu aba bo binangu.

³¹⁸ Une nhobwike ukumbona Kalumbu Smith pala. Akabalilo ka kwanda une nālimbwene umwene nkabalilo akatali. Ngimba ugwe uli nkafu gwe Kalumbu Smith? Ikyinja, mwe, une

ngusubila akabalilo kabumalikisyo aka une ngetile ugwe... [Kalumbu Smith ikuyoba—Nsimbi] Ku Benton Harbor, une ngusūbila ukufika kula akabalili kamo. Ikyo kyo kinunu. Une ngwītika akabalilo kābumalikisyo une nākubwēne ugwe, kwāli kububōmbèlo bwa fwa mu Louisville. Kangi une ngukūmbukila Kalumbu Smith kanunu fiyo. Mūmo uswe... Une nālisibile ukwīsa ukummwēga umwēne mu lole akabalilo kāko uswe tukubūka ukusuluka ku kipānga. Agaiyolo amakala ga malasya gītulike pānja kunyuma kwa ilyēne kangi ama madigadi gikubebeluka mmwanya na pāsi, kangi ukwēne kutalele; kangi une, ikilūndi kimo kitugesye panja. O, mwe! Amīsi mingi gakīndīle pāsi pa kisōko ukufuma pala, Kalumbu Smith. Ena, nkulumba. Ena, uswe tukupālisya u Ntwa panongwa ya ngumbusyo sila, kangi pope tunganile Umwene.

³¹⁹ Ikīndu kimo, umūndu yumo abagile ukuswīga, ikilo ikīngi... Une nāyobāga kwa Nkundwe Fleeman panja apa pa lukīndi. Kangi utubalilo tumo umunduyumo āyobīle, “Palapala pāpo ubulūmbilili bumalike, ngimba kyo fiki kikumpela Nkundwe Branham itolo ukusōkāpo nu kubūka?”

³²⁰ Apa po kilipo iki ikylene kili, unkasi gwangu ali mwēne. Muketile? Kangi linga une ngwānda ukuyoba, une nguyobaga sinda gwa kilo, kangi pala umwene alipo, itugesye pamwanya pala pa mwene kifuki akabalilo katali. Kangi iyo yo nōngwa iyi une ngubopela pānja, ukufika ukugomokela ku mwēne, umwe muketile, akabalilo ka nkilo kalikōsa; panongwa yakuti une ngufika ukuyoba, une nguyoba akabalilo katali fiyo. Une nguyobaga kwa *uyu* yumo ku sinda gwa sala. Une ngabagila itolo ukukindilila nu kuyoba, “Ulinkafu *ugwe* ikilo iki? Ngimba *ugwe* uli bulebule? Ngimba *ugwe* uli bulebule?” Une ndikubomba ikyo mma. Une itolo ngwīma nukubuka ukuyoba; kangi umunduyumo ikubuka ukuyoba isya kindukimo, kangi polelo une ndiko kula ku sala yimoyene. Muketile? Kangi fyōbēne, umwēne ikwītūgasya kangi ikugūlila na fyōsa bo ifyo. Kangi fyōbēne ikyēne kili. Une itolo ngālonḡaga ukwinogona ikylene kyāli nongwa yakuti une ngālonḡaga ukwāgana na binangu nukuponia amaboko gābo, kangi ukuyoba ubulilaniisi bwitu na fyosa bo ifyo, loli ulwene lwāli itolo nongwa ya luko lula.

³²¹ Polelo, lilino, aligwesa yaga ndwiputo panongwa ya babine na bonywa.

³²² Kangi Nka. Harvey ali mu lutamio losa lula, umwene ikuya kanunu. Ena, nkulumba. Kangi une ndikumbona... Une... Lilino pabagile ukuyapo lumo, mūmo une mmanyile, umunduyumo, u ngānga apa. Kangi linga une ndi nsobi pa kigemo iki, Kyala nswaga une. Loli une ngwitika Kyala isakubakolaga abaganga bala ukuya bānōngwa panongwa ya iki abene bābombile ku nkikulu yula. Une—une ngwitika mu bupanje, une ngwitika mu mikota. Naloliloli, une ngwitika ikylene. Une ngwinogona Kyala ābatumīle abēne apa ukututula

uswe, itolo mulamula mūmo Umwēne āutmīle aba makanika panongwa ya magali na fyosa bo ifyo. Lōli u nkīkūlu unnini yula, u ngāga ālindambalike umwēne kunyuma, nukuti, “Umwene āliswīle na kansa, kikayapo nakimo iki kibagīle ukubombigwa.” U māma unnini gwa kipambo kya bāna.

³²³ Une ndinkubuka ku mwene, nukugela ukulīngānia ku mwēne mūmo kila ukwisila mu lwīpūto. . . Kangi—kangi umwene yo nkikulu unkeke itolo, ukufwana malongo-mabili-nafihano. Kangi mumo fikuti Kyala ābumbulwisye u mwana gwake unnini, akēne kakubilikigwa “u bōnda gwa kīka” ukukilania ku kipatala kya bāna lilino, ukufuma ku menenjaitsi. Kangi u luko lwa mbuyīlo ububibi bwa u—u nnīni umwīnītu āli, kangi u Ntwa alinkumbubulusya ikyēne itolo mbimbibi itolo. Abēne, abagānga, bātōlīgwe ukupilikisya ikyēne. Une ndinkubuka kula kwa Nka. Harvey, kangi une ndinkuti, “Lilino, Nka. Harvey, aba dokotala bakulekile ugwe?”

³²⁴ “Ena, nkulumba. Ikyene kyo. . .”

³²⁵ Kangi undume alinkuti, “Ena, kikayapo nakimo iki kibagīle ukubombigwa, umwēne yo itolo īswīle na kansa.”

³²⁶ Une ndinkuti, “Ena, lilino iki uswe tukulonda ukubomba, ko kummwitika Kyala, ukuti Kyala isaku—isakukumbulusyaga u. . . ukukubumbulusya ugwe.” Kangi une ndinkuti, “Mūmo ikyēne kikuboneka, u kansa lumō abagīle ukusita kusōkāmō mbimbibi; lōli linga uswe tukwīpūta, polelo ubūmi bwa kansa bukusōkāpo. Ugwe lumō ubagile ukuya mbinepo pa kabalilo kanandi, kangi—kangi” une ndinkuti “ugwe ubagile ukuya butūsyō mbimbibi.” Kangi une ndinkuti, “Polelo ukufuma pa masiku manandi ugwe ubagile ukuya mbinepo ukukinda bwila.” Lolī une ndinkuti, “Ugwe kufimbilisigwa ukubika ulwitiko lwako ukulwana na kansa.” Une ndinkuti, “Linga kansa ikuya mūmi, ugwe kufwa. Linga u kansa ikufwa, ugwe kuya mūmi.” Kangi une ndinkuti, “Lilino uswe tukwiputilaga.”

³²⁷ Kangi uswe twaliputile, kangi nu buketi bulibosa ubu une ngetile, Kyala āpalamaasisye umbili gwa nkikulu yula. Kangi mbimbibi itolo umwene alinkuya kanunupo, umwene alinkubuka kula ukunketa mama gwangu, umwēne alinkuyāta ukusyūngutila u bupalamani, (akabalilo kāko umwēne āli itolo mu butolwe bo bula) akāli nabo nabumo ububabe. Kangi polelo ukufuma pa masiku matatu umwene alinkwanda ukuya mbine kangi.

³²⁸ Kangi polelo ukwisa ukusyagania ukuti akaya kala kāyobīle ukuti abēne “bābagīle ukuhōmba untēngo gwa ngānga, linga abagānga bābagīle ukupānja ikyēne.”

³²⁹ Kangi lilino linga une ndi nsobi, Kyala nswaga une. Lolī abēne balinkwēga u māma unkeke yula, bātēndīke u “kyākumanyilapo” ukufuma ku mwēne. Abēne balinkummwēga umwēne panja pala, kangi bālyēgile gōpe na māla ukufuma

mūnda mwāke, na filifyōsa. Balinkwēga fyōsa-fibili ukufuma ku butūndilo kangī ukufuma bubōmbi bwa lwānda, nu kutikimbula ifyēne pānja pa mbafu. Kangī āli pa mēsa ya bupānjilo isala lwēle-na-yimo ni kindukimo. U nāsi āyobīle, “Ikyene kyābonekaga ngati ikibaga kya buhinjilo, kūko abene bāsopile ifyānkati fyāke ukufuma ku buyo ukubuka ku buyo, nu kubika imifuko gya mafumbi igyapulastiki kangī amapīpa ga pulastiki.” Ikyo kyo kyapabwēlu, lōli ikyo kyo kyābwanalōli. Kangī amāla ga pulastiki ni findu bo fila, kangī bālindekile u nkikulu yula mu butolwe bula, u māma unnīni. Une ngyoyba, mu njila yāngu iyakwīnogonela ikyēne, bala abagānga bo batobesigwe isya bugogi.

³³⁰ Umwene ābabulīle abene, umwene alinkuti, “Nkundwe Branham ānyīpūtīle une.” Kangī alinkuti, “Uswē tukwitikaga ukuti kansa gwītu yo . . . ukuti u kansa uyu afwile.”

³³¹ Alinkuti, “Une ndi ni nongwa simo kuli ugwe, ‘Kansa’ gwāko mūmi.”

³³² Ngimba umwene abagile bulebule ukuyoba ikyene? Ikyene kyāli nkati, nayumo x-ray abagile ukuyoba ikyene. Kansa yo . . . Ugwe ukabagila ukukīndanisya u kansa mwa x-ray, ugwēne go mbili gwēne, ugwe ukabagila ukukibona ikyēne. Kilipo ikindu kimokyene ikyakubomba, ukutumulania mu nkikulu nukuntumula umwene ntuyabo. Ikyo kyo kyosa. Lilino linga umwēne āli māma unnini, une āngāli itolo ngundeke umwēne agele u lwītiko lwāke na Kyala mbuyo bwa kupela “ikyakugelelapo” ukufuma pa munduyumo bo lula. Lilino linga une—linga une ndi nsobi, linga une—linga une ndinakyo ikyakūnda ikyabusōbi, une ngulonda Kyala ukuhobokela une, umwe muketile. Panongwa yakuti une ndikulonda umwe ukwinogona ukuti une ndikwitika mu fyakupanjanja pamo ndikwitika mu bagānga ni findu. Ikyo kyo kili kanunu. Lōli une ngwinogona umwe mubagile ukumanya iki umwe mukubōmba bo mukāli umwe ukukūmba mwa mūndu, komma ukubabombela abene itolo kuli ulugelelo bo ulo. Uko ko kutalusya. Kangī lilino, ena, umwene akabagila ukuya mumi. Ikyo kyo kyosa. Linga umwene ukuya mumi, ikyene naloliloli kisakuyaga kimo mwa fika ifikulumba ifi fibonikemo siku. Akabalilo kāko u nkikulu yula ākētīle pāsi nu kukēta ukuti amāla gāke pa lubafu lumu, kangī ifigo syāke syāfimbilisigwāga ukubōmbela pa lubafu ulūngi, umwene alinkusilika itolo bo *ulu*, alinkukinda . . . Fiki, ikyene kikali kindu . . . akandu akanini akapelakisa kākindile. Kangī itolo kifuki fyinja malongo-mabili-na-fibili pamo malongo-mabili-na-fihano mbukusi mama na batatu pamo bana abanike abanini ukuswīla. Ikīndu ikipelakisa-fīyo une mbilikemo siku mu būmi bwāngu. Une ndinkuti, “Ku njila yāngu iya kwīnogona ikyēne, u ngānga atobesigwe panongwa ya . . .” Linga umwēne ālyēgile u nkikulu yula itolo ukuya kyakugelelapo panongwa yakutu

akāya kayaga pakuhōmba kuli ikyēne, polelo ikyo kyo kisobi, kilingitikisigwaga mma.

³³³ [Unkundwe ikulālusya linga Kyala abagile ukupyanyikisya u nkikulu—Nsimbi] Ena, une ngukubula ugwe, nkundwe, ikyene kikaya kisitakubagila. Kangi ikyēne kyo—ikyēne kikaya... Ikyēne kyo—ikyēne kyo kibagile, kangi kyōpe kibagisēnie. Panongwa yakuti une mmenye u nnyāmbāla uyu āli nu lukōngi lutumuligwēko, mu California (umwe mwēsa mukukikōngēsya itolo lōsa ni kyēne mu kalatasi), āliputiligwe, kangi ulukōngi *ulu* lwātumuligwe pamwanya *apa*, nalōli lukulile pāsi mpaka inyōbe syālyāndānie ukusōka pānja pa ikyēne lilino; ukwīsila mu bulūnganisanie, ukwīsila mu lukōngi lwa pāsi, ukwīsila nkiboko, nu tuyabo twa tufūndo twāgomokile pa nyōbe, umwe muketile. Iyēne yo yili mu i, une ngwītika, i *Ulufumusyo lwa Lwītiko* umwēsi guligōsa. Napāpo linga umwēne ali na maboko gāke panja bo *ulu*, ānāngisye ikyēne pāpo ulukōngi lwāke lwātumuligwe, pāpo ulwēne lukulile ukufumapo. U mwēsi guligōsa ulwēne lukwīsa, kuli kifuki i kyīnja.

³³⁴ [Unkundwe ikuyoba kangi—Nsimbi] Naloli, uko ko kutalusya. Une ngwitika... Ikyene—ikyene—ikyēne kyo kindu kipala, muketile, ikyene kyo kindu kipala fiyo. Apa na apo une mbilike isya ikyene. Lilino, nu Nkundwe Bosworth, umwene alinkummwiputula unkikulu ubusiku bumo. Kangi une nāli nayo yumo mu lukomano lwāngu. Lōli Nkundwe Bosworth āli itolo mbimbibi; ugwāngu ālyēgile itolo pakabalilopo panini ukuti ikyēne kibōmbe ikyēne.

³³⁵ Umwēne ālipūtīle unkikūlu... Lilino, une nābalile ubukēti bwa nkikūlu. Ali na kansa, kisita mbulo; ālile imbulo yake ukusōkāpo. Kangi ulubunju lwa kilabo unkikulu ali ni mbulo. Lilino, une mmenye iki... Lilino, uyo yo Nkundwe Bosworth, mwa buku gwake akolelīgwe *Kristi U Mbumbulusyi*, Une ngwitika, pamo, *U Ntwala Buhobofu*, yumoywene. Lilino, ikyene kyo kili mu buketi bwa nkikulu, ni ngamu yake na adiresi. Kangi umwēne ali nabo abapalamani na bagānga na filifyōsa ifingi ukusisimikisya ikyēne, ukuti ikyēne kyābonīke.

³³⁶ Lilino, ku Little Rock, Arkansas, ikilo kimo nkyūmba, une nālīpūtīle kula... komma Little Rock, lōli Jonesboro. Ukuti une niputaga... Une ndinkuti, “Une nguyaga pakusyala mpaka une ngumwiputula umundu ugwabumalikisyo.” Une nāli amasiku lwēle ni kilo mu kigemo, muketile. Kangi polelo... kangi ukukilania nkyūmba ālipo unkikulu ikwīsa, āli na kafunga pamwanya bo *ulu*, kangi une ndinkwīnogōna umwēne ālilāga. Kangi une ndinkuti... O, une ngusakikisya iyene yāli sala ya bubili pamo ya butatu ndubunju, Une ndinkuti, “Komma ukulila, kalumbu, Kyala yo Mbumbulusyi.”

³³⁷ Umwene alinkuti, “Une ndikukūta mma, Nkundwe Branham.” Umwene ālinkusemesya ikyene; umwene akāli

ni mbulo, muketile. U ngānga āyobile... U kansa ātalile ālile pāsi ku kifupa ikyēlu mu mwēne... ifyēne fyānāngisyāga. Kangi une naali nu lwiputo kuli umwene, nu kunsuma u Ntwa ukumbumbulunya umwene.

³³⁸ Kangi kifuki imilungu mina pamo mihano ukufuma pala, une nāli mu Texarkana. Kangi pala ālipo u nnyāmbāla umfwālekanunu itūgēsye pala, umwēne alinkuti, “Ngimba une mbagile ukuya itolo ni lisyu, Nkundwe Branham?”

³³⁹ Nakalinga itolo bo umwene afikile pa kigemo, yumo mwa bambililabahešya agelile ukumpela umwene ukuya kimyemye. Une ndinkuti, “Ena, unko uswe tukete.”

³⁴⁰ Umwene alinkuti, “Ugwe kumwagania unkikulu unkeke uyu?”

³⁴¹ Une ndinkuti, “Umma, une ndikubomba.”

³⁴² Umwene alinkuti, “Linga ugwe gwākētīle ku kipīcha iki ugwe kwisakukyāgania ikyēne.” Kangi umwēne āli yo ngogatunyamana ku—ku Texarkana, kangi yula āli yo māma gwāke ni mbulo imbya-ya-lululu yikulile ukufuma pala, itolo mbubonekelo itolo ngati iyīngi yila.

³⁴³ Lilino ikyo kikubuka ukunangisya ukuti Kyala... Une nkibwene ikylene kibōmbīgwe. Lilino, Kyala abagile ukubomba kila panongwa ya u nnīni Nka. Harvey. Kangi une ngwiputa ukuti Umwene ikubomba, kuli a kandu akanini akapelakisa aka kakulōnda ukuya nu bumi.

³⁴⁴ Nkundwe Tony, ngimba ugwe gwāli ni kindukimo?

[Nkundwe Tony ikupānga isya bubūmbulussyo—Nsimbi] Uko ko kotalusya.

Ameni. Amenī. Ena, ikyo kyo kinunu, kyōpe. Ena, Umwene naloliloli isakubombaga ikylene, Umwene yo Mbumbulussyi.

[Unkundwe ikuyoba kwa Nkundwe Branham—Nsimbi] Ena. Ena. Ena, nkundwe. Amenī. Naloliloli. Ena.

³⁴⁵ Une āngāli naloliloli... Ena, une ngusubila ukuti Kyala ikupyanikisyaga ikylene kwa umwe, mwanundumiana, ugwe ubagile ukukyēgela ikyēne kulakula ukugomokesya nu kunnāngisya umwēne. Ikyo kyo itolo katikati. Ikyene kyo panongwa ya buketi ku lwīmiko lwa Kyala, ngusuma ukuti Kyala ikubombaga ikylene. O, Umwene—Umwene... Linga Umwene yo Kyala Mwenemaka, Umwene abagile ukubomba ifindu fyosa. Linga Umwene akabagila ukubomba ikylene, fyosa ifindu, Umwene akaya Kyala Mwenemaka.

³⁴⁶ Kilipo ikindukimo iki kikututēdeka uswe iki uswe tuli, mu njila iyi uswe tuli, pamo uswe twābagile ukuya nu—nu ntu bo njuni, pamo ikindukimo bo ikyo, linga pakālīko u Mwenemīnogonelo kunyuma kwa uswe ukupela aligwēsa gwa uswe ni kyakukīndāna, ukupela ikipiki kya mboso ikipiki kya

masapa, u mpiki gwa mukoma, kangi—kangi ukukīndanīsyā pakati pa gyēne iki—iki igyēne gili. Ukupela uswe kisita ni...fimo nu lusyōya, kangi fimo na mayoya, kangi fimo ni fipapa, ifi ugwe...Muketile, ikyēne kyo—ikyēne kyo u Mwenemīnogonelo kunyuma kila, uyu yo—uyu yo ikulagila kila. Ena Umwēne ikukolelela fyōsa ifīndu mfiboko Fyāke. Kangi une mmenye Umwene abagile ukubomba ifīndu fyosa. Kangi uswe tukusumila ku kyene, uswe twisakwiputa.

³⁴⁷ [Unkundwe ikuyoba kwa Nkundwe Branham—Nsimbi] Kitalusye. Uswe tulinakyo... .

³⁴⁸ [Kalumbu Snyder ikuyoba, “Nkundwe Billy, nhobokela une.”—Nsimbi] Ena, mama, ikyo kyo kili kanunu mosa, kindililaga. [Kalumbu Snyder ikupānga umwēne ābūmbulusīgwe akabalilo kāko Nkundwe Branham ālimwīpūtīle pa Ndungu ugu gwākīndāga.] Ameni. Umwe mumenye, une ngelile ukwinogona, Kalumbu Snyder, akabalilo kamo akabalilo kako une nimege apa mbumpake bula, une ndinkwinogona... .Une nalimbulile Nkundwe Cox, Une ndinkuti, “Une ndikuyaga nukuya pakugela kangi mma isya sila ingomano sya kumanyanyinogono ukusuluka ku kipānga.” O, umwe mukamanya mūmo u mōhēsī ikundumila une ukusyūngutīla i kisīnga, kalumbu. Mumo—mumo umwene ikubombela ikyēne! Umwe mumenye, ukumbula une isya isi imanyanyinogono.

³⁴⁹ Kangi apa, kyābonīke ukusyāgānia ukuti u kalumbu gwa Nka. Wood apa... .Une ngakētāmo siku balibōsa ba bāndu bābo. I kibugutīla kya bēne kyābumbulusīgwe akabalilo kala, kangi aligwēsa... .Fiki, umwe mumenye, ikyene kyo kiyabo kikulumba kya bandu bala aba babumbulusīgwe. Kangi ukufuma pa... .Ikindu ikihesya lilino: kalumbu gwake, Une nālīle ifyakulya fyakugonela nu mwene ikilo kimo, ukufwana imilungu mibili pabutasi... .O, ikyene kyo kubutali pāsī mfyamba mu Kentucky, kangi une—une itolo mmenye umwene āli na masyu bo yu Nka. Wood, kangi ukwene kukālī bwēlu fiyo ku kyūmba. Kangi une ngāpēle ubutego bulibōsa mma ku mwēne mulimōsa, une nālī, nāyobile mbwīngipo ku ndume gwāke, umwēne ātēndekesyāga ifyākulya fyakugonela. Kangi uswe tulinkubūka pānja nu kwakwītūgāsya nu kulya; kangi ukugomokela nkati mula, une nāyobile ku ndume gwāke, ndinkusumuka nukukīndilīla ukubūka pānja. Kangi Kyala Yuyo yo Ndongi gwāngu gwapamwene amenye (nīmīle pa kigemo iki) une ngalimmwāgeniēmo siku unkīkūlu yula.

³⁵⁰ Kangi popāpo ukufuma pāpo u bubōmbelo bwa bubūmbulusyo bwāmālike, une nātēndīke ukukōlēla kwa pakigemo kuli abatulwanongwa ukupīndūka. Kangi umwene āli gwamatingo fiyo ukulwana ni Kyene; kangi umwene alinkupīnduka nukupa ubūmi bwāke kwa Kristi, alinkufyūsya mmwanya ikiboko kyāke ukuti umwēne ikubīkāga ubūmi bwāke

kwa Kristi, kangi ālilāga. Ukufuma pāpo bōsa ubupakigwe bwākindile, ukutēdeka ingōlēlo yāngu ya pa kigemo, na fyōsa bo ifyo. Kangi polelo une ndinkwagigwa ngusyūmbutuka, kangi apa yali mboniboni, kangi une nalimbwene u nkundwe gwake; uyu āli kalumbu, uyu āli kalumbu gwake, kangi bala palikimo.

³⁵¹ Kangi une ndinkwinogona umwene ali nkasi gwa Charlie, panongwa yakuti une nāmenye itugesye pa kigemo ilisiku limo, pāsi pala ku—ku nyumba ya Charlie. . . Unkasi unnini, akandu akanini akanandi, u Ntwa ālimbonisye une ulutamio ulu umwēne āfumile pakuya nalo. Kangi ukufuma pa sala yilayila, u Ntwa apalamasīsye umbili gwake, itugesye pala pa kigemo kyake lilino. Tony, kūko uswe twāliko, pāsi pala, twābūkile ukufwima abalukoti. Kangi u Ntwa alinkupalamasya umbili gwake kangi alinkwega ikindu iki umwene alinkufimbilisigwa ukufwala kosa ubwa. . . ku bumi bwake bosa, kubutali nu mwene; itolo itugesye pala. Kangi u nkikulu unnini akabalilo kosa ālyāga kubutali kula kubumalikisyo ubūngi i kigemo, loli umwisyugu, umwene ikwisa itolo ukusyungutila, kangi ikusemesya ikikota kyake nkati, kangi ikulya kifuki na une. Umwene akāmenye iki umwene ābombaga. Undume itugesye bo ulu, kangi Nkundwe Banks itugesye pala, kangi uswe tukuyoba. Kangi umwēne alinkwēnda ukusyūngutila, nu kwēga ikikota kyāke, nu kukibika ikyēne pa bwa apa kifuki nu lubafu lwāngu. Kangi ikyēne kyāli ku fūndo, u Ntwa ānāngīsye imboniboni palapala pala. Kangi une ndinkunkolēla undume gwāke pānja, panongwa yakuti ulwēne lwāli lutamio lwa nkikūlu, une ndinkwānda ukumbula umwēne isya iki kyābonīke. Umwene alinkuti, “Nkundwe Branham, iyo yo katikati njila ikylene kyābonīke, katikati bo ulo.” Kangi pala umwene alinkumbula umwene, kangi u Ntwa alinkubumbulusya umwene. Umma ndaga.

³⁵² Kangi polelo ukufuma pa lukomano lwāmaliike ikilo ikingi, kangi u kalūmbu uyūngi uyu, une nālimbwēne uyu unkeke Charles nu nkikūlu uyu palikimo. Une ndinkwinogona, “Uyo aabagile ukuya nkasi gwake; loli unkasi gwāke yo gwanywili-nyelu, kangi uyu yo nkikulu gwanywili-nditu.” Kangi une nābonīke ukukētēsya i mboniboni yilinkusema ukukilania mu nguto pabwa apa. Kangi umwene ālitugesye pala ukwipupūta amaso gake kangi u Ntwa alinkunangisya imboniboni ukufuma pāpo umwene āli. . . ukukōlela kwa pakigemo. . . ukufuma pāpo u lukomano lwa lwiputo lwāmaliike, ukubumbulusya kwa babine, kangi ukukōlēla kwa pa kigemo kyatendekigwe, kangi Kyalā alinkugulila mpaka umwene āpindwike nukupa ubūmi bwāke ku Mwene kangi polelo alinkusyumbutuka nukumbumbulusya umwēne. Kangi umwēne afumile pakuya. . . indamio syāke syaliswīle mmwanya ku fyīnja. Kangi umwēne ābūkile pāsi fiyo, na filifyōsa, mpaka ni njayo syāke syāli syānginya kūko fyōsa fyākindilemo ukufuma ku mwēne (i

myăfi) ukufuma ku mbili gwăke. Ikwîpilika kanunupo ukukînda umwêne îpilikilêmo siku mu fyînja, muketile. Kangi mumo u Ntwa ukwisila mu lipyana lyăkuswigisya Lyake likubomba ikyo! Une ngwinogona akene ko ka ka kapango; bule akene, Kalumbu Wood? Kangi mumo Umwene ikubombela! Ukufuma. . . Fiki kuyoba? [Kalumbu Wood ikuyoba, “Umwene âtagile amapaundi mahano na mabili undungu ugu gwăkîndâga.”—Nsimbi] Amapaundi mahano na mabili pa ndungu. O, Umwene yo Kÿala, bule Umwene?

³⁵³ Lilino, une ngubabulaga umwe, inongwa iyi une njobile kwa Nkundwe Neville. . . Une ninogonaga lumu umwene aali ni ndumi ku kilo iki. Umwêne alinkuti, “Umma,” umwêne akăli mma. Kangi une ndinago amalălûsyo amanăndi apa aga găsyêlepo, Une nălipilike mulwîho ukwifîmbilisya ukufika ukusuluka kuno nu kwămula amalălûsyo aga. Polelo une ndinago babili pamo matatu agakongelelapo une lumu ndisakufika ikilo iki.

³⁵⁴ Une ngulonda ukubanangisya umwe gamo itolo găbîkîgwe muno ukufuma ku ndumbilili. Nkundwe Neville itolo, pamo, Beeler itolo âtwêle ageene kwa une. [Nkundwe Branham ikwaamula aga gikukonga amalaalusyo lwele mu Kiyabo III, ukuya malălûsyo 67 ukîndilila 74—Nsimbi]

Ngimba amabwe gikwîmilîla fiki Busetuli 21:19 na 20?

Lîngănia ifinyamana fina ifya Busetuli 5. . . Umwêne ikusanusya 6; ikyêne kikaya Busetuli 5, ikyêne yo 6, une ngwinogona.

Kangi bani bo bakulumba malongo-mabili-na-bana?

Ngimba akalisi akakesefu ka Bwandilo 38 kăsanusyăga fiki?

Ko kugu ifyabupi fikuyaga pakutumigwa ukufwăna nu bufwe bwa bakêti babili, Busetuli 11?

Ko kugu kwisakuyangako abikemo ukufuma pa bulagili bwa fyinja elifu? Kangi ngimba lo lukio luki ulwa mbili abeene bisakuyaga nalo?

Ngimba uswe twisakulônga a bândûmi bulebule?

Syo nywîli nki isi sikwîsa ukuya sya bândûmi isya Bakorinti Băkwănda?

³⁵⁵ Yoba isya gamo amanunu gala, ago go gamo amanunu gala. Une lumu ndisakufika ku gene ikilo iki, loli linga u Ntwa ikwitikisya, une nisakugelaga ukwêga agêne akabalilo akakônge uswe tukwîsa muno panongwa ya ikyo.

³⁵⁶ Une ndinago gamo amamogi muno ikilo iki; polelo uswe itolo tukwiputa lilino nukusuma u Ntwa ukututula uswe, kangi uswe tukubûka mulamula mu fyêne panongwa ya makônge, o, maminiti malongo-matatu-na-mahano, malongo mana.

³⁵⁷ Lilino, nsayigwa Tāta Gwakumwanya, uswe tukupalisya kwa Ugwe panongwa ya fyosa ifi Ugwe ubombile kuli uswe. Kangi, o, ikyēne kyo kyākuswigísya mūmo fikuti ilipyāna Lyāko likufika pāsi kwa uswe. Une ngwinogona lilino, ikilo kimo, kangi yula unini umwīnangu gwa une, o, ukuya mbine fiyo, kangi Ugwe ulinkwīsa pa buyo. I sekema yāke yilinkwānda ukubongotoka ukufuma isala yilayila, kangi yo yisile lōsa ukumalisigwa lilino. Une ngupālisya Ugwe. Kangi i. . . itolo ngwiputa ukuti Ugwe kuyaga na aligwesa kangi aligwesa uyu ālalusísye ubusume ikilo iki. Kangi finini ifi uswe tumēnye, mpaka ikyēne kikwīsa ku twāya twītu twēne, iki ikyēne kikusanusya, u lwīpūto ulunīni. O Kyala, fiki. . . mumo—mumo gwābwanalōli Ugwe gwīsile ukuya. Mu sala yila akabalilo kāko u ngānga isakusōka ngapo, nu kuyoba, “Une ngamanya, une ngakētāmo siku akandu kamo bo akēne,” kangi polelo Untwa Yeso ikwendelela pa buyo.

³⁵⁸ O Kyala, Ugwe uli gwanaloliloli fiyo kwa uswe, kangi uswe tuli basangalufu fiyo panongwa ya kyēne. Uswe tukusūma Ugwe tuswaga uswe panongwa ya njila syītu syābōlo, ni njila syītu isyabutoyofu. Kangi, o, itolo kumbukilāga uswe, Ntwa, ukuti uswe tuli mbili gwa būndu nkīsu ikyāngīsī, ikīsu kya ngīsī nu butulwanongwa nu bufulugānio. Kangi uswe tukukētésya ukukīnda ikikīngo, mūmo ikyēne kyāyīlīle, pamwanya pa kisyo kyītu, kangi uswe itolo tukukēta nu kumanya mūmo uswe tukubōmbēla mbūndu apa. Lōli ilisiku limo akabalilo kāko ikikīngo kila kīnusigwe, uswe twisakukukeeta Ugwe kisyo ku kisyo nukumanya muumo uswe tukumanyigwa. Ilyo lyo lisiku ili uswe twīsīyūkīle.

³⁵⁹ Uswe tukusuma Tāta, lilino, ukuti Ugwe kututulaga uswe bo uswe tukugela ukupa ku bāndu i Lisyu lya Kyala, ukufwana nu busume bwābo. Ega ububine bōsa ukufuma kwa uswe. Uswe tukufūmbwa Ugwe, Ntwa. Kangi uswe tukusuma ukuti Ugwe kupaga ikyene. Unko ikisa Kyako kipegigwe kwa uswe, kabuno uswe tukusuma ikyene mu Ngamu ya Yeso. Amenī.

³⁶⁰ Lilino, mu kwāmula amalālúsyo, une ngaya nnunu-ukukīnda nkīsu, umwe mumenye. Lōli une nisakwāmūla ikununu-ukukīnga ukufuma ku bumanyi bwāngu.

³⁶¹ Apa lyaalipo limolyene ili une nalyandile nu kilo ikingi, kangi une nafimbilisigwaga ukwima:

60. “Nu Mbepo yumoywene uswe twesa tōsigwe mu mbili gwa Kristi.” (Umwe mwesa mukukumbukila ukuti lila lyāli lilaalusyo une naalipo. Lilino ilyo likwagigwa, ena, mu Bakorinti Bakwanda 12). . . **Pa kabalilo uswe tuli. . . tukwambilila ubupapigwe ubupya, iki kikuboneka. Ikyene kyo iki. . . Ngimba ulu lo Losyo lwa Mbepo Mwikemo, pamo lulipo u losyo lwa pankyēni, pamo ngimba ulwene ko kwisusya?**

³⁶² Lilino, apo lilipo i lilālusyo naloli, kangi uswe tubagile ukutāga akasyāle ka kabalilo kītu palapala pa limo lila, kangi ikilo iki na kilabo nkilo na fyosa bo ifyo. Ilyēne lyābagile ukwēga. . . ilyēne libagile—ilyēne libagile ukupinyilila lyōsa i Bāngeli palikimo. Ilisimbo lililyosa likufimbilisigwa ukupinya palikimo ni Lisimbo lililyosa mu li Bangeli.

³⁶³ Lōli itolo tukugela ukutēndēka ikyēne itolo mbupīpi, kyāpabwēlu mūmo une mmenye akatēndekēlo ikyēne, umma; akabalilo kako ugwe kwitika pa Ntwa Yeso Kristi, ugwe polelo uli nu bupapigwe ubupya. Akabalilo kako ugwe kwitika pa Ntwa, ugwe kwambilila ilinogono ilipya, ubumi ubupya, loli ulwene lukaya Losyo lwa Mbepo Mwikemo. Muketile? Ugwe uli nabo ubupapigwe ubupya akabalilo kako ugwe kwitika, ugwe uli nu Bumi Bwasyepwa. Ikyene kyo kyābūpi kya Kyala iki kikupigwa kwa ugwe ukwisila mu lipyana ilyapamwene ukwisila mu kwitikisya i kikungilwa iki Kyala ikupa kwa ugwe. “Umwene—umwene uyu ikupilika a Masyu Gangu kangi nukunyitika Une, ali nu Bumi Bwasyepwa.” Uli nu Būmi ubusitakumalika; ubo bo bupāpigwe ubupya, ugwe upīndwike, ikyēne kikusanusya ugwe “usyūmbutwike.”

³⁶⁴ Loli u Losyo lwa Mbepo Mwikemo lukukubika ugwe mu mbili gwa Kristi, ukwīlāmbika ku fikungilwa fya bubombelo. Ikyene kitikukupela ugwe ukuya Nkristi gwakukīndapo, ikyene kikukubika itolo ugwe mu mbili gwa fyabupi. Muketile? “Lilino, ukwisila mwa Mbepo yumoywene” (Bakorinti Bakwanda 12) “uswe twesa tōsigwe mu mbili gumogwene. Lilino,” ikuyoba Pauli, “filipo ifikungilwa ifikindane, kangi mu mbili ugu go ifikungilwa fyamwambepo fihano-na-fina.” Kangi mu mbili ugu. . . Ugwe kufimbilisigwa ukōsigwa mu mbili ukuti ukabe kimo mwa fyabupi ifi. Ifyēne fikwisa nu mbili.

³⁶⁵ Lōli, lilino, ukufwana nu kuya nu Būmi Bwasyēpwa kangi ukuya Nkristi, ugwe uli Nkristi pa kabalilo ugwe kwitika. Lilino, ikyo kikaya kwīpela-kwītika mma, uko ko naloliloli kwītika pa Ntwa Yeso nu kummwītikisya Umwe ukuya Mpoki gwāna nagwāko; ugwe upāpigwe kabubili palapala pala, nukuya nu Būmi Bwasyēpwa. Kyala ikwisa mwa ugwe.

³⁶⁶ Lilino kētésya, Būmi Bwasyēpwa; Yeso ātīle, “Umwene uyu ikupilika a Masyu Gangu kangi nukummwītika Umwene uyu ālindumile Une, ali nu Bumi Bwasyepwa, kangi atisakwisa mu bulongi loli akilenie ukufuma ku bufwe ukubuka ku Bumi.” Ugwe gwe kipeligwa ikipya palapala polelo. Polelo Pauli ālyagene na bamo mwa bandu bala, kula mu Imbombo 19. Abēne bāli na bēne u ndūmbilili pamwanya pala uyu āli gwāndagilo umpīnduke ugwa ngamu ya Apollosi. Kangi Apollosi āli nnyāmbāla ugwamaka mu Masimbo, kangi umwēne āsisimikisyāga ukwisila mu Masimbo ukuti Yeso āli yo Kristi. Muketile?

367 Lilino kētésya. Apollosi, ukwisila mu Lisyu, ásisimikisyága ukwisila mu Lisyu. “Ulwítiko lukwísa nu kupilika, ukupilika isya Lisyu. Umwene uyu ikupilika i Lisyu Lyāngu, kangi nukummwitika Umwene uyu álindūmíle Une, ali nu bumi ubusitakumalika.” Ugwe mukupilikisya ikyene? Apollosi, ni Lisyu, ásisimikisyága. Kangi aba báli Bakristi, abēne báli bakōngési, abafúndígwa. Kangi Apollosi ásisimikisyága ukwísila mu Lisyu, ukuti Yeso áli yo Kristi. Kangi abēne báli nu busangulufu ubukulumba kangi bályāmbilíle i Lisyu, lóli ukumanya lwēne ulōsyo lwa Yohani.

368 Kangi akabalilo káko Pauli ákíndíle ukwisila ifiloboko fyapamwanya ifya Efesi, umwene ikubāga abafundigwa aba kangi umwene alinkuti, “Ngimba umwe mwāmbilíle u Mbepo Mwikemo *ukufuma pápo* umwe mwālitíke?” Muketile?

369 Lilino, akabalilo kako ugwe kwitika, Yeso átile, “Ugwe uli nu Bumi Bwasyepwa.” Ubo bo bupāpígwe ubupya. Ulo lo lupinduke lwako, ukwanduka. Lóli u Lōsyo lwa Mbepo Mwikemo lo maka ga Kyala ulu ugwe gōsígwemo kangi gwílāmbíke ku fikūngilwa fihano-na-fina ifi ukubōmba ukwísila mwa ugwe; bo ulu, ukulumbilila, basasianongwa, abatumigwa, abatimi, basololi, . . .kangi fyosa ifikungilwa fya mbili fisile mu iki, akabalilo káko ugwe gōsígwe mu mbili ugu. Kangi ikyo kyo . . .kitikupela ugwe ukuya Nkristi aligwesa ugwakōngelelāpo, ikyene itolo kikubíka ugwe pabuyo-na-pabuyo mu buyo ukuya mbepo ya bubōmbèlo mu Kipānga kya Kyala gwābūmi. Lilino umwe mukupilikisya ikyēne? Muketile?

370 Lilino ililálúsyo lyo . . .Unko uswe tulyāmule ilyēne itolo limo ukwisila mu limo, galipo amalálúsyo matatu.

“Nu Mbepo yumoywene uswe twesa tōsígwe mu mbili gwa Kristi.”

Uko ko kotalusya, Bakorinti Bakwanda 12 twisakupa i lyāmulo ku ilyo. Umma ndaga.

Pa kabalilo kala uswe tukwambilila ubupapigwe ubupya, iki kikuboneka? Ngimba ikyo kyo ndili?

371 Ikyo kyo iki abene bikulonda ukumanya, ena . . . “Nu Mbepo yumoywene . . .” Umma. Umma. “Nu Mbepo yumoywene uswe twesa tōsígwe mu mbili gumogwene.” Muketile, ako kakaya kabalilo káko ubupāpígwe ubupya bukwānda, ubupāpígwe ubupya bukwānda akabalilo káko ugwe *kwitika* pa Ntwa Yeso.

372 Lilino muketile, kikayapo ni . . .kikayapo ikindu kimokyene . . .Lilino pilikisya. Ngimba ugwe kubombaga fiki palubafu lwa kwitika? Kiliku ikyākōngelelāpo iki ugwe ubagile ukubomba? Ngimba ugwe kubombaga fiki ukufwana ni kyene ukukinda itolo ukwitika ikyene? Mbula une ikindu kimokyene ugwe ubagile ukubomba. Kikayapo ikindu kimokyene iki ugwe ubagile ukubomba panja pa kwitika Ikyene. Lilino, linga kalikosa kakwísa panja pa kwitika kwínu, ikyēne kikaya

mbombo ya bwīgāne bwāko gwīmwēne, ubwēne bo bubōmbélo bwa Kyala. Polelo . . .

³⁷³ Lilino linga uswe tubagile ukuyoba ukuti akabalilo kako ugwe. . . Utubalilo twingi une ngetile, utubalilo twingi, bāndu bikwitikisya “ubuketi bwakwāndila bwa kuyoba mu ndimi” ukuya Mbepo Mwikemo. Kangi utubalilo tumo bikuyugania abandu, pamo ukubatika abene nukubapapata abene, bikuyoba, “Yoba ikylene. Yoba ikylene. Yoba ikylene. Yoba ikylene.” Umwe mumenye, ukwāndisya i lisyu ukwāndisya kangi ukwāndisya, “Yoba ikyēne. Yoba ikyēne. Yoba ikyēne.” Muketile, ikyēne kyo kindukimo ugwe kubōmba gwīmwēne. Kangi—kangi—kangi ikyēne kiti. . . ikyēne kitikubōmba. . . ikyēne—ikyēne kyo nakimo. Ugwe ubagile ukwēga ulufubāno lwa ndimi. Ugwe ubagile ukwēga i—i kilūndiko lya findu, kangi ifyakunyenemusya. Loli linga kalikosa kakwisa panja pa lwitiko lwako gwimwene ulwa pamwenepamwene, ikylene kikufimbilisigwa ukuya kyabupi Ikyabunyakyala kya Kyala kipēgigwe kwa ugwe. Muketile?

³⁷⁴ “Kangi ukwisila mwa Mbepo yumoywene uswe twesa tōsīgwe mu mbili gumogwene.” Uko ko kutalusya, muketile. U Lōsyo lwa Mbepo Mwikemo bo bukīndāne ukufuma ku bupāpīgwe ubupya. Kimo kyo bupāpīgwe, kimo kyo lōsyo. Kimo kikutwāla ugwe Būmi Bwasyēpwa, i kīngi kimo kikupa ugwe a maka. Ikyēne kikupa amaka mu Būmi Bwasyēpwa, muketile, ukubōmbēla. Lilino umwe mulipilikīsyē ikyēne? Kanunu. Umma ndaga.

³⁷⁵ Lilino apa lilipo ilīngi, likwīsa kabubili, ikinunu-ukukīnda iki une nāli na gēne pa kilo kila:

61. Ngimba ko kugu āliko Mbepo gwa Yeso amasiku matatu u mbili Gwāke gwāli mu’ipūmba? Ngimba u Mbepo Gwāke āli kugu?

³⁷⁶ Lilino, u mbepo Gwake, linga ugwe kukongaga a Masimbo, . . . ena, uswe tubagile itolo ukutwala ubuyo bwingi. Loli, une nguswiga, aba bali ni Bangeli? Nkundwe Stricker, ugwe uli ni Bangeli? Umma ndaga. Nkundwe Neville, ugwe uli nalyo limolyene? Nyēgela une Masalimo 16:10. Kangi ywani uyungi? Kalumbu Wood, ugwe uli ni Bāngéli pala? Ena, Nkundwe Stricker, (umma ndaga, aligwesa gwa umwe), umwe mukummwaga Imbombo 2:27, Imbombo 2:27.

³⁷⁷ Kangi lilino, ubuyo bwakwanda, akabalilo kako Yeso āfwile. . . Akabalilo kako ugwe kufwa, u mbili gwako gukufwa. I lisyu *bufwe* likusanusya “ukupāguligwa,” itolo ukuya gwākupaguligwa ukufuma ku baganigwa bako. Lōli apa Umwēne āyobīle iki, mwa Mwikemo Yohani, untu gwa 11, “Umwēne uyu ikupilika. . .” Komma. . . Une ngusuma uluhobokelo lwīnu; ikyo kyāli mwa Mwikemo Yohani 5:24,

“Umwene uyu ikupilika a Masyu Gangu ali nu Bumi bwa Bwasyèpwa.”

³⁷⁸ Yeso aayobile kwa Marita, uyu isile ukwagana nu Mwene, . . . Umwene aatile, “Linga Ugwe àngàli kuya apa, nkundwe gwangu angali akafwa mma. Loli pope lilino, kilikyosa iki Ugwe kunsuma Kyala, Kyala isakukupaga ikyene kwa Ugwe.”

³⁷⁹ Umwene alinkuti, “Une ne Busyuke nu Bumi.” Muketile? “Umwene uyu ikwitika mwa Une, palema nalinga umwene aafwile, pòpe isakuyaga mumi umwene; kangì aligwèsa uyu ikuyamumi nu kwitika mwa Une, atisakufwámo siku.”

³⁸⁰ Lilino—lilino, kilipo ikiyabo kya uswe iki kitikufwa mma. Kangi bo mûmo une itolo nîsile ukukîndamo mu lukînda lwa Masimbo, kilikyôsa iki kili nu bwândîlo kili nu bumalikisyo. Ikyène kyo findu ifi fikaya nu bwândîlo, iki kikaya nu bumalikisyo. Polelo akabalilo kako uswe tukwitikisya Kristi, Kyala, uswe tukwisa ukuya banabalumiana na banabalindwana ba Kyala, kangì u Bûmi bwîtu bo itolo busitabumalikisyo bo bu Bûmi bwa Kyala bo busitabumalikisyo; uswe tuli nu Bwasyèpwa.

³⁸¹ Lilino, i lisyu *bwilanabwila*, uswe tukîndilèmo mu kyène. I lisyu *bwilanabwila* lyo “fwasi ya kabalilo,” *bwilanabwila kangì* (ukongania) kwa *bwilanabwila*. Kangi uswe twâsyâgènie apa ukuti ubwène buli nabo—ubwène buli nabo ubumalikisyo, itolo ngati syôsa i ngubilwo, kangì bôsa u bubine, kangì bôsa u busulumanio, kangì lôsa u lufûndo, kangì gehèna mwène ali nabo u bumalikisyo.

³⁸² Lôli u Bûmi Bwasyèpwa bukaya nabo ubumalikisyo, panongwa yakuti Ubwène bukâli nu bwândîlo. Ubwène bukabagîla ukufwamo siku panongwa yakuti Ubwène bukâpâpîgwèmo siku. Ikyène kikâli nu bwândîlo bwa masiku, Ikyène kikaya nu bumalikisyo bwa kabalilo. Lilino, injila yene iyi uswe tubagile ukuya nu bumi Mwasyepwa, ko kwisila mu kwambilila ikindikimo iki kyo Kyasyepwa. Kangi Kyala âli; bo kukâli ukuyako kalikôsa, ikyène kyâli Kyala. Kyala akâlîmo siku nu bwândîlo pamo ubumalikisyo.

³⁸³ Kangi Kyala âli Mbepo unkulumba uyu. Uswe twâlimfwânikisye Umwène ngati i—i lãngi ihano-na-sibili isya kipingafula iki kikukupilila. . . I kipîngafula àngàli naloliloli kikukupilila ikîsu linga ikyène kikâtîkâga i kîsu. Ikyène kyo itolo mîsi mu bubulûnge bwa bunionganifu bwa kîsu, iki kikupela ikyène. Lôli, lilino, bo Kyala yo Gwasyèpwa, kangì Umwène âli yo Lupelelesye: lugano ulupelelesye, ulutêngáno lupelelesye, ubuhobofu ubupelelesye, ubwikutisyo ubupelelesye. Syôsa sila imbepo ihano-na-ibili (bo uswe tukwîsa mu Busetuli), isyène sikwîsa pânja; syâtêndîko lôsa Kyala, syâli mbelelesye. Kilikyosa ikingi panja pa ikyo kyo kindukimo iki kiniongasîgwe ukufuma ku Kila.

384 Lilino injila yene iyi uswe tubagile ukugomokela ku bupelelesye, ko kugomokela na Kila (ubupelelesye, ubu yo Kyala). Polelo uswe tukwisa ku bupelelesye, polelo uswe tuli nu Bumi bwa Syepwa; kisita bumalikisyo, pamo kisita—kisita kalikōsa, ikyēne kyo itolo bwilanabwila Būmi Bwasyēpwa.

385 Lilino umwene ikuyoba isya moyo . . . u mbepo. Kabuno uswe tukupimba imibili gyitu pa lipumba lya mwikemo-fiyo gwa uswe, kuli umbili ugu. Kangi u mbili . . . Mbuyo bwakubwandilo, akabalilo kâko Kyala, u Logos uyu âbūkīle ukufuma kwa Kyala . . .

386 Pamo, bo une ngindilemo mu kyene, a baKikatolika bikukikōlèla Ikyēne, “u bwanubulumiana bwa Kyala Bwasyēpwa.” Iki, bo mūmo une njobīle pabutasi, i lisyu litikupela nu bupilikisyo mma. Muketile, pakabagila ukuyapo u mwanundumiana gwa Syepwa, panongwa yakuti u mwanundumiana abagisenie ukuya nu bwandilo. Kangi popāpo Yeso āli nu bwāndīlo, Kyala akāli nu bwāndīlo. Muketile? Lōli u Mwanundumiana āli . . . komma ubwanubulumiana bwa Syēpwa, lōli u Mwanundumiana uyu āli na Tāta ku bwāndīlo āli yo Logos uyu âbūkīle ukufuma kwa Kyala.

387 Kangi ikyēne āli yo kyala-mbili gwa Kyala uyu āsōkile pānja. Uluko lwa bundu ulu lukali nafyo i fisige bo ugwe kukēta; ikisige ikinunupo. Ikyēne kikāli ni mbulukutu bo mūmo ugwe kupilikila, lōli ukupilika kwa pabutalipo. Muketile, Ikyēne āli kyala-mbili, uyu, kyōsa iki ikipīngafula kyāsēngēme nkati mu—mu kyala-mbili. Mōse ākibwēne Ikyēne akabalilo kâko Ikyēne kyākīndāga ukukīnda mu lyālábwe bo ulo. Umwēne ākētīle ifiyabo fya kunyuma, alinkuti, “Ikyēne kyābonekāga ngati mūndu.”

388 Abraham ālimbwēne Umwēne akabalilo kâko Umwēne alinkusuluka pāsi mu mbili gwa būndu nukulya ingwāta, ukunwa ulupyū lumo, ukulya uluketa. Abraham ālimbwēne Umwēne bo Umwēne itolo itogilēmo mula, kangī polelo alinkuyonga palapala ukufuma ku kyēne. Uswe tukusyāgānia ukuti imibili gyītu gibūmbīgwe ukufuma ku tumbakasya kalongo na ntāndātu ifya kīsu, ifyēne itolo fikwīsa palikimo. Kangi Kyala alinkufibika ifyene palikimo, kangī alinkubika a Bāndumi babili mu mibili igi; Bāndūmi aba bālimīle nukuyoba. Kangi Bāndūmi bāli banyāmbāla ku yumo . . . kangī ku kabalilo kala.

389 Lilino kētēsya, uswe tukusyāgānia ukuti, Ngimba Melekisedeki āli ywāni lōli Kyala Mwēne! Ikyēne kikābagile ukuya nakimo ikingi, namanga Umwēne āli Mwalafyāle gwa Salemu uyu yo Yerusalemu. Umwēne akāli nayo tāta pamo māma; akabagile ukuya Yeso, panongwa yakuti Umwēne āli na tāta na māma. Umwene akāli nabo bwandilo bwa masiku, ubumalikisyo bwa bumi; alipo Yumoywene ntiga uyu ali na

ikyoy, uyo yo Kyala. Ikyène àli Kyala gwābúmi apa mu theofani. Muketile? Kétésya, Mwalafyāle gwa Salemu.

³⁹⁰ Lilino, Kyala ítúgéle ukukínda mu ngulilo, ukwisila mu bāndu Bāke. Umwene aali Kyala uyu aali mwa Davidi, uyu aalimpelile umwene itugasye pa kyamba, kangí ukuya mwalafyale unkānígwe, nukulila. U Mbepo yulayula uyu abonekile mwa Yeso u Mwanundumiana gwa Davidi, Uyu aapíkigwe mu Yerusalemu nukukuuta.

³⁹¹ Yosefu, āgulisígwe nu tupatu twa siliva malongo matatu, ābēngígwe nu nkundwe gwāke, āganígwe na tāta gwāke, ālítúgēsye ku kiboko ikililo kya Farao, kangí nayumo umūndu ābagile ukwīsa penepāpo nkati siku. . . ukwīsilā mwa Yosefu, kangí i ngangabwite yākubile kangí ilifundo lililyosa lyāfugēme kwa Yosefu: ikyakwegelela ikipelelesye ikya ku Kristi. Yula āli yo Mbepo gwa Kristi ukuya mūmi ukwisila mu bāndu bala. Muketile?

³⁹² Lilino, lilino apa akabalilo kako Yeso āfwile, ikyene āli Kyala abonesigwe mu mbili. Kyala alinkuya mundu. Mu ndagilo sya butabulo, injila yēne iyi u mūndu abagile ukutabula ubuyilo ubutāgígwe bwa Israeli, umwene afimbilisigwaga ukuya nyāmbāla-nkamu. Umwene afimbilisigwaga ukuya nyāmbāla-nkamu gwākifuki. Buku gwa Ruti nubumogi ikulingania ikyene; kangí umwene abagisenie ukuya nnyambala-nkamu. Polelo Kyala alinkufimbilisigwa ukuya bāndu-nkāmu ku mūndu, ukuti umūndu yula ābagile ukuya bāndu-nkamu kwa Kyala. Muketile?

³⁹³ Umwene ali nu mbepo mwa umwene, u mundu ikubomba akabalilo kako umwene ikupāpígwa, panongwa yakuti umwene yo mbepo gwa kipeligwa. Umwene yo mbepo gwa kisu, umwene yo mbepo gwa—gwa kyala gwa kisu iki. Umwene yo itolo kimesya kya Adamu.

³⁹⁴ U mpiki gukwīmesya gwēne. Ifimela fikwīpāpa fyēne. Ifinyamana fikwīpāpa fyēne. Abāndu bikwīpāpa bēne. Abēne bo kyōmbo kya kipeligwa kwapabwāndilo. Mukupilikisya ikyēne?

³⁹⁵ Lilino, lilino akabalilo kāko u mūndu apāpígwe, umwēne apāpígwe ni mbepo yimo mwa umwēne gwa kisu iki. Fyōbēne umwene abagisenie ukupāpígwa kabubili. Kabuno imbepo iyi yikwīsa ukufuma ku bumele ukwisila mwa tāta na māma, iki kyo kyāli kimele kya kugonana, kangí nalolilòli kikābagile ukwītúgāla kwa bwilanabwila. Popāpo umwēne ikufimbilisigwa ukupāpígwa kabubili. Kangí bo umwene akāli ukubomba kila, Kyala alinkufimbilisigwa ukwisa pāsī nukutendeka injila yākuti umwene apāpígwe kabubili; panongwa yakuti umwene akāli nayo injila nayimo ukwitabula mwene, umwene āli kisita lusūbilo. Umwēne akāli. . . kisita lusūbilo, kisita Kyala, kisita Kristi, nkīsu, ayōngile nukubūka. Umwene—umwene. . . kikyapō nakimo iki umwene abagile ukubomba ukwīpoka mwene. Umwene. . . kilikyosa. . . Kali umwene āli

mputi nkulumba, linga umwene āli bishopu, linga umwēne āli pāpa, kilikyōsa umwēne āli, umwēne yo itolo ntobesígwe bo nnyāmbála uyūngi.

³⁹⁶ Polelo, ikyēne kilinkufimbilisígwa ukwēga Yūyo uyu akāli ntobesígwe, ukubōmba ikyēne. Kangi yu mwēne ntiga uyu akāli ntobesígwe āli Kyala Mwēne. Kangi Kyala alinkufimbilisígwa ukwisa pasi nukuya mundu (kangi Umwene aalisile mbubumbigwe bwa Kristi) ukungimisyā ikititilo kya bufwe, ukusōsya ubutito bwa bufwe, ukutabula uswe, ukuti uswe. . . komma ukwisila mu mbombo syitu pamo ukwisila mu bununu bwītu (uswe tukaya nabo nabumo), lōli ukwisila mu lipyāna Lyāke, ukupokígwa. Polelo uswe tukwambilila ifya Bumi Bwake mu mbili ugwakufwa ugu, kangi lilino uswe tuli banabalumiana na banabalindwana ba Kyala, nukuya nu Būmi Bwasyēpwa nkati mwa uswe. Uswe twe banabalumiana kangi banabalindwana ba Kyala. Polelo, Yeso, ukuya mūmi. . .

³⁹⁷ Kangi nayumo u nnyambala, kali umwene yo mbibi bulebule pamo nnunu bulebule, akabalilo kako umwene ikufimbilisígwa uku. . . akabalilo kako umwene ikusókapo pa kisu iki, umwene akaya mfwe mma. Umwēne ali kubuyobumo ubungi. Lōli umwēne ali nu būmi ubu bwisakupyūtígwa, ukufuma pāpo umwēne afundígwe mu gehena panongwa ya mbombo syāke, umwēne. . . lōli pōpe u būmi bula bukufimbilisígwa ukwīma. Lulipo uluko lumolwēne ulwa Būmi Bwāsyēpwa.

³⁹⁸ Lilino, uswe tukindilemo ikyo. Linga umundu abagile ukuya ntulanongwa kangi isakufundigwāga bwilanabwila. . . Umwēne akabagila ukufundígwa bwilanabwila pene pāpo umwēne ali nabo u Būmi Bwasyēpwa. Linga umwēne ali nabo u Būmi Bwasyēpwa, umwēne apokígwe. Muketile? Polelo lulipo uluko lumolwene itolo ulwa Būmi Bwāsyēpwa, kangi ulo lo *Zoe*, “u Būmi bwa Kyala.” Kangi umwēne akabagila ukupyūtígwa.

³⁹⁹ Lōli ababībi bali mu buyo bwa—bwa kūgūlila (mbutolwe) kuli u bulongi bwābo (ukulōngígwa ukufwana ni mbombo syābōmbígwe mu mbili) ku lisiku lyabumalikisyo. Lilino, lōli uswe. . . Imbībi sya nnyāmbála yumo sikubūka pankyēni pa bēne, simo sikukōngésya kunyuma ku bēne.

⁴⁰⁰ Lilino linga uswe tukufumunya imbibi syitu, Umwene yo ngolofu ukutuswa uswe, polelo uswe tutisa kufimbilisígwa ukwīma pa bulongi bwa Kyala. Umwe mukupilikisya ikyēne? Kēta, Baroma 8:1, “Polelo lilino bukayapo nabumo ubutobesye kwa bēne aba bali mwa Kristi Yeso.” Aba bali MWA Kristi. Aba bakindile ukufuma ku bufwe ukubuka ku Būmi; muketile, uswe tukaya nu butobesigwe kangi twāli mwa Kristi Yeso. “Aba bikwēnda umma ukufuma mu mbili, lōli ukufuma mu Mbepo.” Muketile? “Umwene uyu ikupilika a Masyu Gangu, nukummwitika Umwene uyu ālindūmīle Une, ali nu Bumi bwa Bwāsyēpwa.”

⁴⁰¹ Kangi linga une nitikisígwe mwa Kristi, kangi Kristi alyêgile ubulongi bwangu, kangi une ngwítikisya ubuhômbe Bwâke bwa mbîbi syângu, ngimba Kyala ikundôngàga une bulebule? Umwène amalile ândôngile une, akabalilo kâko Umwène âlôngile Kristi. Polelo une ndi mwabuke ukufuma ku bulongi. “Polelo akabalilo kako une nguketa i Lilopa, une ngwisakubakilaniaga umwe.” Muketile?

⁴⁰² Loli, lilino, umbibi akaya ulo mma. Umwene ikubuka mbuyo bwa kukubilwa. Kangi uswe tumenye ukuti ikyo kyo kyabwanaloli. Umbibi yo mûmi. Umwene ali mbuyo bwa butolwe. Umwene ali mbuyo kuko umwene akamanya. . . Umo momûmo aba abambepo na balagusi bikukôlela pamwanya imbepo isi isya bându aba bakîndile nkyêni, u luko lumo lwa sunga isyakyûgîla kangi imbwâpufu ni fîndu abêne bikusûnga, linga ugwe ukêtilemo siku kilikyôsa kya ikyêne. Umma ndaga. Fiki? Abêne batiku. . .

⁴⁰³ Kêta uyu Mama Piper, bo akapango kangu kakâli ukukînda aka *I Kîka kya Donny Morton*. Balinga aba babalile akapango kala? Ena, mwe bingi ba umwe mwaboombile, naloliloli. Kangi ikyeene kili mu *Reader's Digest*. Ngimba umwe mukêtesîsye? Itolo bo kakâli kala, kalinkubûka panja aka Mama Piper, undagusi ukukinda-bosa iki ikisu kimenyemo siku. Amani kalongo na mabili gapegígwe ku kapango kake. Kangi ku fyinja malongo mahano. . . Abêne bâli nagwe umwène môsa nkisu, kangi nukusisimikisya kwa sayansi na filifyôsa, ukuti “umwene naloliloli ikuyoba na bafwe, kangi abandu bikwisapo.” Fiki? Ingamu ya Kyala yikaayobigwe akabalilo kamokene mma, komma ulupinduko, nabumo ububumbulusyo Bwakyala, nakimo ikya Ikyene, muketile.

⁴⁰⁴ Ikindu kyene iki ikyene kyaali, baali bandu bala bayoobigwe, “Yohani, ngimba ugwe ukammanya une? Une ne George uyu âli pa buyo *bwakuti*, kangi une nâbombîle *kyakuti-na-kyakuti* kangi *kyakuti-na-kyakuti*. Umwe mukukumbukila u buyo bula ubu uswe twâbukîle nu kubomba iki?” Muketile, ikyo kyo kyosa iki abene bamenye. Abene bakindile. Bakindile ukufuma. . . Abene bo—abene bakaya nakimo kisyele loli bu bulongi.

⁴⁰⁵ Injila iyi umpiki gukwînamila, iyo yo njila ugwêne gukugwîla. Kangi a kayîlo ugwe kufwîlamo. . . Fyôbène une ngukindana nu kwiputîla abafwe, muketile, ukwimilila-pakati kwa nyîpûto pamo—pamo bulilanisi bwa bîkemo na fyosa bo ifyo. Ikyêne kikabagîla ukuya, ukufwana ni Lisyu lya Kyala. Ikyene kitikubômba nakimo i kinunu ukwiputîla yumo ukufuma pápo abene bakindile. Abene bamalike. Abêne bo. . . abêne babômbîle. . . Abêne bakilênie u lukîndi pakati pa kisa nu bulôngi. Abêne lumo bâbûkâga ku kisa, pamo bâsôkilêpo ukufuma ku kisa. Yeso âyobîle lûlo, mu ntu gwa 16 ugwa Mwikemo Matai, Umwène—Umwène—Umwène

ămanyisyága ikyēne; untu gwa 16 ugwa Mariko, une ngusūbila ikyēne kili. U nyāmbala unkabi na Lazaro; nayumo u mūndu abagile ukukilania pamwanya pa nkolofwa ugu, kangi nasiku isakukilania pamwanya! Mwaketa lelo umwe. Muketile? Polelo ikyene kikumasya ikyene.

⁴⁰⁶ Lilino, lōli akabalilo kăko Kristi āfwīle, kilikyōsa kyafimbilisigwe ukubikila ubukēti ukuti Umwēne āli yo Kristi. Lilino unko uswe tubūke ku lilălūsyo lyăko. Ikīndu kyăkwānda, indōndwa syăkănile ukumulika, i lisuba lilinkwīngila, u mwēsi gukăbagile ukupa u bwēlu bwăke, ikīsu kilinkwăgūla imilyălabwe gyăke, pa bufwe Bwăke. Kangi Umwēne ābūkīle nukwakulūmbilila ku myoyo igi gyăli mmīnyololo, igi gikăpindwike mu bukubilwa-katali bwa masiku ga Noa. Umwene, abene bafimbilisigwaga ukusyagania. Kēta ku ikyo! Kangi linga ālipo u ntulwanongwa apa ikilo iki, inogona ikyo pa miniti yimo. Ilisiku limo i Nongwainunu iyi iyi umwe mukupilikīsa lululu lilino, umwe mwisakufimbilisigwa ukubikila ubukēti ni Kyēne. Pa buyo bumo ugwe kwisakufugama pa mafundo găko, kisitakupăsyā iki ugwe uli. Ikyene kibagile ukuya ifyinja maelifu kalongo ukufuma umwisyugu, ikyene kibagile ukuya mpaka i . . . ndubunju. Kali mo ndili ikyēne kili, ugwe kuyaga pakufugama kubuyobumo, kangi ugwe kupilikaga i Nongwainunu yilumbiligwe kulakula ukugomokēla kwa ugwe.

⁴⁰⁷ Kabuno ukufuma păpo i myoyo gila gyăli mmīnyololo, igi gikăpindwike akabalilo kako Enoki kangi akabalilo kăko bosa ba abēne bālumbilīle, kangi Noa . . . kangi panongwa ya bufindang'oma bwa Kyala, bo mūmo ikyēne kiyilile lilino, ukugūlila ku kabalilo kala ukwīsa. Kangi Noa na Enoki na bosa ba abene bālumbilīle, kangi a bandu bala băsekīle nu kūgīla abene. Kangi abēne bāli nnyumba ya minyololo, kangi Yeso ābūkīle nu kwakulūmbilila ku myoyo igi gīgyo gyăli mmīnyololo. Umwēne ābīkīl'ubukēti! I myănya gyăbīkīl'ubukēti Umwēne āli, i kīsu kyăbīkīl'ubukēti, gehēna ābīkīl'ubukēti Umwēne āli!

⁴⁰⁸ Ili Bangeli liyobile ukuti ikyene . . . Davidi, ifyinja fingi ifi fikindilepo, mu Masalimo . . . Umma ndaga, Nkundwe, ugwe bala Masalimo, linga ugwe kwisakubōmbăga apo. Masalimo 16:10. [Nkundwe Neville ikubala i Lisimbo—Nsimbi]

[Kabuno ugwe utisa kuleka u moyo gwāngu mu gehēna; pōpe-kāngi utisa ugwe ukwītīkisya u Mwīkēmo Yula ukukēta ububole.]

⁴⁰⁹ Bala ikindu kilakila, nkundwe, nkati kūko Peteri ālumbilīle, pa Imbombo, untu gwa 2, ilinandi lya 27. [Nkundwe Stricker ikubala i Lisimbo—Nsimbi]

[Panongwa yakuti ugwe utikuleka u moyo gwangu mu gehena, somma ugwe ukwītīkisya ugwako Mwikemo Yula ukuketa ububole.]

410 Bala amanandi mabili pamwanya pa ikylene, nkundwe, ukuti umwe mubagile ukwegapo ulwalo lwa ikylene.

[*Kabuno Davidi ikuyoba ukufwana nu Mwene, une ngetilemo u Ntwa bwila pankyeni pa kisyo kyangu, namanga umwène ali pa kiboko kyāngu ikitalusye, ukuti une ndingagutigwaga:*]

[*Polelo naloli indumbula yāngu yāsekelāga, kangi ululimi lwāngu lwāli luhobofu; ukongelelāpo umbili gwāngu gwisakutūsyā mu lusūbilo:*]

[*Panongwa yakuti ugwe utisa kuleka u moyo gwangu mu gehena, somma ugwe ukwitikisya ugwako Mwikemo Yula ukuketa ububole.*]

411 Bala ilinandi ilikōnge lilino.

[*Ugwe utēndike ukumanyigwa kwa une i njila sya būmi; ugwe kwisa kutēndēka une ukwīsula nu buhobofu ni kisyo kyāko.*]

412 Ena, kētēsya. Lilino, gwe mwinangu gwa Jehovah Witness, une ngulonda ukubalālūsya umwe isya ikyo. Muketile? Linga gehena bo buyo, Hedesi, Sheolo, kilikyōsa umwe mukulōnda ukukōlēla ikyēne, linga kila kikumalika ku lipūmba, polelo nongwa ya fiki Umwēne nālōli āyobīle, “Une ndisakuleka u moyo Gwangu mu gehena, somma Une ukwitikisya ugwāko Mwikemo Yula ukuketa ububole?” Bule isya ikyo? Muketile?

413 Apa umbili Gwake gwāli, mwipumba; kangi umoyo Gwake gwaali mu gehena, gukulumbilila, mumi! Bule apo? Umwēne āli mu theofani Yāke kangi. Umoyo gwāke gwāli pāsi pala na bāndu bala aba bāli mu theofani bōpe. Kangi ābikilag’ubukēti ku bēne, ukuti abēne “bakāpīndwike mma mu bukubilwa-kitali.”

414 Umwēne . . . Mmasyu agāngi, Umwēne ābagile ukukung’usya ku kifigo. Kangi akabalilo kako i kifigo kyaswāywāga kiguke, kangi i miyoyo gyosa gila igi gyāpīndwīke, Umwene alinkuti, “Une ne Luyungu lwa nkikulu. Une ne Yula uyu Enoki apa . . .” Ukukilania mu Paradiso, ubuyo ubungi. Komma siku ukutāga amabuyo matatu gala, lilino: ubuyo bwa babibi, ubuyo bwa bagolofu, kangi gehena mwēne. Muketile?

415 Itolo bo butātu bwa Kumwanya, bo: Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo. Bo bu butātu bwa kinyamana: u nsololi gwabusyōbi, i kinyamana, kangi i—kangi ubung’wāle bwa kinyamana. Kangi fyōsa ifyo, kumbukilāga, ikyēne kyo kyōsa mu butātu. Ubutātu bukutēndēka bumo, kipelelesye. Kimo kyo kipelelesye. Ugwe upelelesigwe, kimo mwa fitatu: moyo, mbili, kangi mbepo; amīsi, ililopa, ni ndepa. Muketile, kilikyosa iki ugwe gwāli, ugwe kufimbilisigwa ukwēga fitatu ukutēndēka yimo imbelelesye. Ega akayabo ka ndalasi ilyanguto-itatu nukubika ilisuba pa kyēne, ugwe uli ni kipingafula ikipelelesye.

Muketile, kilikyōsa, ugwe kufimbilisigwa ukuya nafyo fitatu ukutēndeka kimo ikipēlelesye.

416 Kangi lilino, kumbukilaga ukuti, akabalilo kako Umwene āfwile, Umwene ābukile ikyākwaṅda nu kulumbilila ku myoyo igi gikaali mmínyololo...igi gyāli mmínyololo, nukubikila ubuketi ukuti Umwēne āli “u Luyungu lwa nkikūlu.” Umwēne āli “u Yula uyu Enoki ākētīle ikwīsa na maelifu kalongo ga bikémo Bāke.” Umwēne āfimbilisigwāga ukubikil’ubukēti a Masimbo aga gālūmbililígwe na Noa, kangi ukwisila mwa Enoki, kangi ukwisila mu bagolofu, ukuti “Umwene āli yo Yula.” Kilikyosa kyafimbilisigwāga ukukyāgānia Ikyene!

417 Polelo Umwene alinkufyukila mu gehena, nu kwambilila ifungulilo sya bufwe na gehena ukufuma kwa mōhesi.

418 Ukugomokela mu Paradiso; kangi nukuntwala Abraham, Isaki, na Yākobo, na bagolofu; nu kubasyūsa (Matai 27), kangi abēne bikwīsa ukufuma ku lipūmba nukwīngila nkaya, nukubonekela ku bāndu mulamula mu lukīndi. Haleluya! Mwaketa lelo umwe!

419 Lilino, lōli u mbili Gwāke...Akabalilo kōsa u moyo Gwāke gwāli ukukilania apa ukubikil’ubukēti ku bafwe, pāsi apa ikwēga ifūngulilo ukufuma ku mōhēsī, kangi ikugomokela nu kwēga Abraham na Isaki; Umoyo Gwake gwalambalele mu...Umoyo Gwake gwaali pasi pala gukubomba ikyene, kangi umbili Gwake gwalambalele mwipumba. Iyo yo nongwa Yeso āyobīle...Abāndu bikuyoba, “Ena, nongwa ya fiki Yeso ikuyoba, ‘Amasiku matatu, une ngwisagusumusyaga ugwene mmwanya, amasiku matatu une ngwisakugusumusyaga?’ Umwene—Umwene āfwile pa Kihano pamusi, ukusyuka pa lubunju lwa Ndungu.”

420 Lōli kētēsya, ikyēne kyāli “*nkati* mmasiku matatu,” linga ugwe ubagīle ukwēga i lekisikoni. Namanga Umwēne āmenye ukuti Davidi, pāsi pa bupakígwe (bwa kupakígwa kwa Mbepo Mwikemo), āyobīle, “Une ndisakwitikisya u Mwikemo Gwangu Yula ukuketa ububole.” Umwene āmenye ikyo kyāli kya Umwene. Umwene aamenye ikyo kyanusyaga Umwene. Umwene aali yo Mwikemo Yula gwa Kyala, kangi Umwene aamenye ukuti ububole bukwīngila mula mu sala malongo-mahano-na-mabili-na-sibili. Pabuyo bumo mmasiku matatu gala, Umwēne āsōkāga ukufuma kula kāngi, panongwa yakuti a Masimbo gakabagila ukubongotolígwa.

421 Kangi ulufīngo lulilōsa nkati Mula lulindubafu lwa une kangi lulindubafu lwa ugwe, ulwēne lo lwītu!

422 Umwene alinkuti, “Ugwe bongotola umbili ugu, kangi Une nisakugusyusya ugwēne nkati mmasiku matatu.” Kabuno Umwene alinkuti, “Une ndisakuguleka u moyo Gwangu mu gehena, somma Une ukwitikisya u Mwikemo Gwangu Yula ukuketa ububole.”

423 Umwēne āmēnye, nkati mmasiku matatu umbili gula gwasōkaga pānja pa mula. Umwene akālitagele amasiku matatu. Umma, nkulumba, Umwene naloliloli akābombile. Umwēne āsyéle itolo ukufuma Kihano pamusi mpaka pa Ndungu ndubunju, komma imbakasya yimo mwa mbili gula yābagile ukubola.

424 Kangi Umwēne āfwile, nu kupakigw’amafuta, kangi ālāmbalele...pamo āniēmbigwe mu mwēnda, nu kulāmbalikigwa mu lipūmba. Nkati mula mbupyāno, ikisu ikibūndale, itolo ukwēga isala ināndi kangi Umwēne ikubūka ku kukubola. Ugwe kubūka ku kukofok-...kukofokaga, umwēne mumenye, umbili gwāke, imbulo yāke yikugwila nkati ni findu, ukubola kukwīngila nkati; kila ikipyāno, ikisu ikibūndale. Kangi ugwēne āngāli gwābūkile ku kubola, panongwa yakuti ugwēne gwāli mbili. Lōli Umwēne āmenye, bo kapatu a kakābila kala kābolile, ukuti Kyala āyobīle ukwisila mwa Davidi unsololi, “Une ndisakwitikisya u Mwikemo Gwangu Yula ukuketa ububole.”

425 Mumo Umwene ālyēgile i Lisyu lya Kyala nu kwitugala ni Lyene! Lilino, luliōsa lumo lya fingo sila nkati mula isi syāli sya ku Mwene, Kyala afwanikisigwe lulilōsa kya isyene. Kangi ulufungo lulilosa ulu lukufwana nu mwitiki, Kyala isakufwanikisya ulufungo lulilosa lwa Ikyene. Amenī. Itolo tūsya sisimikisya ukuti Ikyene kyo Bwanaloli. Amenī. Polelo, umoyo Gwake. . .

**Ngimba ugwe kwīnogona ikyēne kyo. . . Umma, une nsobile.
Ngimba u Mbepo gwa Yeso gwāli ko kūgu ukwisila mmasiku
matatu u mbili Gwāke gwāli mu lipūmba?**

426 Mbepo Gwake aali mu gehena, pasi pala mfiyabo ifyapāsi; kangi Umwene alinkusyuka. Kangi une mbagile ukōngelelāpo akanini—akanini akayobelo apa kāko kabagile ukuktula ugwe mbwīngi lōsa. Akabalilo kāko Umwēne āsyūkile, Ugwāke. . . Akabalilo kāko Umwēne āsyūkile ukufuma ku bafwe, Umwēne naloliloli ākamalisisye i mbombo ya butabulo tāsi mma. Uko ko kotalusya. Umwēne āfīmbilisigwāga ukupyāgila ikīndu kyōsa mōsa. Utēngo gwāhōmbigwe, lōli ubusisya bwa gehena, ubu bo busisya bwa lipūmba. . . Kangi apa, akabalilo kāko Umwēne—akabalilo kāko Umwēne āfwile, Umwene alinkukindilila nkyeni. Umwēne akalīmīlēmo siku ukubōmba akabalilo kako Umwene āfwile, Umwēne ālinkukīndilila nkyēni ukulūmbilila! . . .? . . . Nhobokela une ukukina kusitakayilo, une ngusakikisya, lōli Umwēne akalīmīlēmo siku!

427 Ugwe utisamo siku ukulūlala! Umbili gwāko gubagile ukutūsya kuli akabalilo, lōli Kyala isakugusyūsya ugwēne mmwanya, Umwēne āfīngile Umwēne ikubōmbāga. Loli ugwe ukabagila ukupyutigwa mbwīngipo ukukinda mumo Kyala abagile ukupyutigwa. Uko ko kotalusya. Kēta, Ugwāke. . .

bo Umwēne afwīle, ku fiki...mfwāno ku bafūndigwa. Umwēne āli ntulo, iki Umwēne āli. Abene balinkumbika Umwene ku kugon'utulo; bo Umwene āyobile ukufwana na Lazaro, "Une ngubukaga ukwakusumusya umwene." Kyala alinkufimbilisigwa ukunsumusya Umwene.

⁴²⁸ Keta, Umwene alinkukindilila nkyeni itolo, Umwene alinkukindilila ukulumbilila. Kangi Umwene alinkulumbilila ku myoyo kuno mminyololo. Alinkubūka mulamula nkyēni nkati mu gehena, alinkwēga ifūngulilo ukufuma ku mōhēsi. Ukwisa palapala kunyuma mmwanya nu kulumbilila kangi mwa Paradiso, nukusyuka kangi pisiku lyabatatu. Ukuyātīla na batumigwa Bāke kuli amasiku malongo-mana, kangi pa bumalikisyo bwa lisiku lyamalongo-mana lila, Umwēne alinkubūka mulamula nkyēni mmwanya; panongwa yakuti, kilikyōsa pamwanya pa uswe, inyiho na filifyōsa ifingi... Umwēne ātumwīle inyīho silisyōsa, ubwīlāmwe bulibōsa, kangi alinkutēndēka ulukīndi lwa lwīpūto ukufuma ku kīsu mpaka ku Lwīmiko mu bufyūkilo Bwāke. Alinkubūka mmwanya nu kwītūgasya pāsī ku kiboko ikitalusye kya Butwa Bwāke. Mpōnjōli! U Mponjoli Unkulumba, naloliloli. Ubufwe bukabagīle ukunkola Umwēne! Gehena akābagīle ukunkola Umwēne! Ikīsu kilinkutoligwa ukunkolelēla Umwēne!

⁴²⁹ Akabalilo kako Umwene āli apa pa kisu, Umwene āpegigwe i...Umwene alinkubuka ku kaya aka pāsī fiyo kangi ukubuka ku bandu abapāsī ukukinda bosa, kangi apēgigwe i ngamu ya pāsī fiyo. Ikyo kyo iki u mūndu abōmbile ku Mwēne. Umwēne alinkubūka ku Yeriko, akāya ka pāsī fiyo. U nyāmbāla u nnīni fiyo āfimbilisigwāga ukufyūka mmwanya mu mpiki ukuti akēte pāsī ku Mwēne. Apo po pāpo u mūmbu ālimbikile Umwēne. Umwēne āli mbōmbi gwa kusuka-amalūndi, imbōmbo imbībi-ukukīnda iyi yābagīle ukupīgwa. Umwēne ikwīsa ukuya gwāpāsī-ukukīnda. Kangi Umwēne ākōlile ingamu ya pāsī fiyo iyi yabagīle ukupīgwa, *Belezebabu*, "unsōka gwa bōhēsi." Umūndu ikupa Umwēne ingamu ya pāsī fiyo, ubuyo bwa pāsī bwa pāsī fiyo, nu kuntuma Umwēne ku fiyabo ifya pāsī ukukīnda ifya gehēna gwa pāsī ukukīnda.

⁴³⁰ Kyala alinkunfyusya Umwene mmwanya nukuntuma Umwene ku Mwanya Ukukinda, kangi i Ngamu pamwanya pa ngamu yiliyosa. Aleluya! Fiki, Umwene abagisenie ukukētēla pāsī ukukēta ku Mwanya. I Kikota Kyako kifyūsyigwe pamwanya pa myanya ya Kumwanya. Kangi i Ngamu ingulumba-ukukīnda iyi yayobigwēmo ku Mwanya na pāsī yikufimbilisigwa ukuya i...yo yipinyigwe ukusyūngutila Umwēne. Ikyo kyo iki Kyala aabombile ku Mwene. Umundu alimbikile Umwene pasi fiyo, kangi Kyala alinkumpela Umwene ukuya Gwapamwanya ukukinda. Pala Umwēne āli, ukufuma ku gwāpāsī fiyo ku, Gwāpamwanya fiyo.

⁴³¹ Umwēne alinkuya gwāpāsī fiyo ukuti Umwēne abagile

ukututwāla uswe ku Gwāpamwānya fiyo. Umwene alinkuya uswe, ukuti uswe ukwisila mu lipyana Lyake tubagile ukuya Umwene, abanabalumiana ba Kyala. Kula ko kuko Umwene abukaga. Ameni! Sayaga i Ngamu Yāke. Umwēne ātēndike injila ukuti uswe tubagile ukwisa, nūswe, ilisiku limo, “Panongwa yakuti une ndi mūmi, umwe muli būmi nūmwe.”

⁴³² O, fyōbēne...Akabalilo kāko u nnyāmbāla ikukola imboniboni yila, akayamo siku unnyāmbāla ābagile ukulīngānia ikyēne. Abēne bagelile nukulīngānia ikyēne, ukutāga aminogono gābo; ulwīmbo ulukulumba ulu: “O, lugano lwa Kyala, lukabi bule kangi lupelelesye! Lusitakugeligwa bule kangi lukafu!” Ilinandi ilyabumalikisyo lila...pamo une ngwitika linandi lyakwanda, ilyene lili: “Linga uswe ni lāngi u sūmbi tukwīsusya, Kangi imyānya nu mwēnda gyāpeligwe;...” Umwe mumenye kūko ilyo lyālyāgigwe? Lisīmbigwe pa basyūtano... ikibūmba mu bukyūngilo bwa basyūtano. Nayumo umundu abagile ukulinganiamo siku u Lugano lwa Kyala. O, ulwene lukabagilāmo siku ukuyobigwa, iki Umwene ābombile kwa uswe. Mwe, ubagile bulebule ukubika ubupōnjōli bumobwēne pānja pala? Ilyēne lyo ipyāna Lyāke, ukufuma ku bwāndilo mpaka bumalikisyo. Une nāyōngile, mbongotwike, kangi nsitabutūli, nabumo ubununu, nakimo ikya ikyēne, kangi Umwēne ukwisila mu ipyāna Lyāke alinkwisa nu kutupoka uswe. O, mwe. Ikya kyo Kyake... Uyo yo Ntwa gwangu. Ulo lo lugano Lwake, ubo bo bununu Bwake.

⁴³³ Lilino uswe tulinago kifuki amaminiti mahano-na-mabili kangi amalālūsyo kalongo-na-mahano kangi...

62. Ngimba ugwe kwīnogōna ikyēne kyo kitalusye kuli abakikūlu ukubōmb’imbombo pānja pa kipānga?

⁴³⁴ Ena. Ilyo lyo itolo lilālūsyo, itolo i...komma ililālūsyo lyammasimbo, lōli...Naloliloli, une ngubōmba. Ena, nkulumba, uswe twesa twe babōmbi palikimo. Abakikūlu bali nu mabuyo gābo, kangi naloliloli abēne bikubōmba. Ena, nkulumba. Bomba itolo imbombo ya pamwenepamwene iyi ugwe ubagile ukubomba, kangi Kyala isakukusaya ugwe panongwa ya ikyene.

Umma ndaga, lilino unko uswe tukēte:

63. Ngulāmba līngānia u butatu. Ngimba u Mwanundumiana abagile bulebule ku kiboko ikilīlo ikya Tāta, ukwīmila-pakati kuli u...kwa Tāta, linga abēne bakaya bāndu babili?

⁴³⁵ Ena, nganigwa mwinangu, ubo bo...ubo bo—ubo bo busetuli. Linga Yeso āyobile, “Une na Tāta Gwāngu yo Yumo,” polelo abēne babagile bulebule ukuya babili? Muketile? Lilino, abēne bakaya babili mma.

⁴³⁶ U nkikulu akabalilo kamo āyobile kwa une, kangi une nālinganisyāga ikya, alinkuti, “Ugwe nu nkasi gwāko muli—muli babili, lōli umwe muli yumo.”

437 Une ndinkuti, “Loli, Kyala nu Mwanundumiana yo nkindane ukufuma ku kila, muketile.” Une ndinkuti, “Ugwe kumbona une?”

“Ena.”

“Ngimba ugwe kuketa unkasi gwangu?”

“Umma.”

438 Une ndinkuti, “Polelo, Tāta na Mwanundumiana nkīndāne; Yeso alinkuti, ‘Akabalilo kāko ugwe kumbona Une, ugwe umbwēne u Tāta.’” Muketile?

439 U Tāta kangi u Mwanundumiana... U Tāta āli Gwamakagosa Yehova (Kyala) ukwitugasyāmo mu nyumba iyi yikukōlelīgwa Yeso Kristi, uyu yo Mwanundumiana umpakīgwe gwa Kyala. Yeso āli Mūndu, Kyala yo Mbepo. Kangi nayumo umūndu ambwēnemo Kyala pa kabalilo kalikōsa, lōli yu yumoywēne ntiga umpāpigwe *gwa* Tāta yo amfumwīsyē Umwēne. Umwēne āli... Umwēne... U būndu Bwāke, Buyepo Bwāke, Bukyāla Bwāke, kilikyōsa Umwēne āli, Umwēne āli Kyala! Umwēne ākali nakimo ikininipo pamo nakimo ikinywāmupo ukukīnda Kyala. Pōpe, Umwēne āli Mūndu. Umwene āli Nnyambala, i nyumba iyi Kyala itugasyaga ngamo. Uko ko kutalusya, Umwene āli buyo bwa Kyala bwakwitugasyamo.

440 Lilino, linga ugwe kulonda a Masimbo gamo pa ikyo: Nkundwe Neville, linga ugwe ubagile ukunyāgilaga une Mwikemo Mariko 14:62. Kangi Kalumbu Wood, ugwe kunyagilaga une Baefesi 1:20. Umunduyumo uyungi ali ni Bāngèli? Ena, fyusya ikiboko kyako. Kalumbu Arnold, ugwe uli nalyo limo kunyuma kula? Umma ndaga, ugwe nyagila une Imbombo 7:55. Umma ndaga. Mariko 14:62, Nkundwe Neville; kangi Kalumbu Wood yo Baefesi 1:20; Imbombo 7:5, Kalumbu Arnold.

441 Umma ndaga, ngimba ugwe ulinakyo ikyene, Nkundwe Neville? Umma ndaga, bala lilino. [Nkundwe Neville ikubala i Lisimbo—Nsimbi]

[*Kangi Yeso alinkuti, Une yone: kangi umwe mwisakumbona u Mwanundumiana gwa mundu itūgēsye pa kiboko ikitalusye kya maka, kangi ikwīsa mmabīngu ga kumwānya.*]

442 Umma ndaga, lilino, ketesya amasyo gakwanda apo, Yeso aatile, “UNE YONE.”

443 “UNE YONE.” Ngimba yo ywani UNE YONE? Akalipo siku unnyambala nkisu kyosa ābagile ukulingania Ilyene. Yope i... umwe mwe mukubala i lekisikoni na fyōsa bo ifyo, akālimo siku u nyāmbāla uyu ābagile ukulīngānia... Ikyēne kyo J-v-h-u. Kangi bope nababafunda ba kiHiburi bakābagile ukukiyoba Ikyene. Lula ulusingi ulunyeke pala, ilisiku lila akabalilo kāko

Umwēne āganège na Mōse, Ikyēne kyāli J-v-h-u. Popāpo abēne bafumwīsyē Ikyēne “J-o-h, Yehova,” lōli Ikyēne akaya “Yehova.” J-v-h-u, muketile, nayumo amenye.

444 Kangi ugwe kuyoba, “Ena, Mōse alinkutoligwa ukulīngānia Ikyene mōsa.”

445 Umwene alinkuti, “Ngimba une mbagile ukuyoba fiki?”

446 Umwene alinkuti, “Yoba, ‘UNE YONE’ akutumile ugwe. Une YONE.”

447 Lilino kētésya, *UNE YONE* i tensi ya mwisyugu, komma “Une nāli” pamo “Une nisakuyaga,” *UNE YONE*. Lilino, Umwēne āyobīle, “Iki kisakuyaga kikūmbusyo ukukīnda mu ngulilo syōsa: Une YONE.”

448 Lilino kēta kwa Yeso imile apa ku lusekelo lula. Abēne balinkuyoba, “Uswe tumenye ugwe uli nsyūtano.” Masyu amatalusye, “Ugwe uli ni figili.” (*Figili* yo “nsyūtano.”) “Uswe tumenye ugwe uli nsyutano. Ugwe gwe m’Samaria, ugwe uli nu mohesi.” (Mwikemo Yohani, untu gwa 6) Kangi umwene alinkuti, “Lilino, ugwe kuyoba ukuti ugwe gwe . . . umbwene Abraham, kangi ugwe gwe nnyambala komma ukukinda ifyinja malongo mahano mbukusi?” (Umwene abagile ukuboneka paninipo gwaiyolo ku ngulilo Yake, loli Umwēne ali itolo malongo matatu, loli imbombo Yake.) Alinkuti, “Ugwe kusanusya ukuti ugwe gwe nyāmbāla u nsita kukīnda ku fyinja malongo mahano mbukusi, kangi kuyoba ugwe ‘umbwene Abraham’? Uswe tumenye ugwe uli nsyūtano lilino.” Muketile?

Umwene alinkuti, “Bo Abraham akāli, *UNE YONE*.”

449 “*UNE YONE*,” Umwēne āli yo nkulumba *UNE YONE*. Apa Umwēne ikubabūla abaYuda aba kangi, muketile, “*UNE YONE!* Kangi akabalilo kako umwe mukumbona Une ngwisa ku kiboko ikitalusye ikya maka . . .” Ngimba uko kutalusya?

450 Bala ikyo kangi, nkundwe. [Nkundwe Neville ikubala i Lisimbo—Nsimbi]

[. . . kangi umwe mwisakumbona u Mwanundumiana gwa mundu itugesye pa kiboko ikitalusye ikya maka, nu kwisa mmabīngu ga kumwanya.]

451 Bala ilyāko lilino, Kalumbu Wood. [Ubuyo busitakandu pa tepi. Kalumbu Wood ikuyoba, “Baefesi 1:20?”—Nsimbi] Ena, mama. [Kalumbu Wood ikubala i Lisimbo.]

[Iki umwēne ābōmbīle mwa Kristi, akabalilo kāko umwēne ālīnsyūsīsyē umwēne ukufuma ku bafwe, nu kuntugasya umwēne ku kiboko kyāke kyēne ikitalusye mmabuyo gammwanya.]

452 Umma ndaga, bala ilyāko, kalumbu. Muketile, Ilyene Iyo itolo lilalila. [Kalumbu Arnoch ikubala Imbombo 7:55—Nsimbi]

[*Lōli umwēne, ukuya īswile na Mbepo Mwikēmo, alinkukēta mmwanya ukulūlalīla nkati mmwanya, kangī ākētīle u lwīmīko lwa Kyala, kangī Yeso imile pa kiboko ikitalusye ikya Kyala,*]

⁴⁵³ Lilino, umwe muketile, Ye... Kyala akābagīle ukuya ni kiboko ikinywāmu, muketile, kangī Yeso imile *pa* kiboko Kyake ikililo. I *kiboko ikitalusye* kokuti “u bulagili.” Muketile? Itolo ku bwēgelēlo, bule līnga—līnga une nāli ndongosi lōsa gwa kipānga, pamo une nāli bishopu gwa luko lumo, kangī Nkundwe Neville ālyegile ubuyo bwangu, umwene ikuyaga kiboko kyangu ikililo. Muketile, ikyo kikusanusya ukuti umwene yo. . . umwene isakuyaga *pa* kiboko kyāngu ikililo.

⁴⁵⁴ Lilino, Yeso ali ku kiboko ikililo ikya Maka. Lilino, Umwēne ikuyoba lūlo, apa mu Baefesi, akabalilo kāko umwēne ikulingania ikyēne, Umwēne ali ku kiboko ikitalusye ikya Maka. “Amaka gōsa ku Mwānya na kīsu” (Umwēne alinkuyoba, ukufuma *pa* busyūke Bwāke) “gapegīgwe mmaboko Gāngu. Une ndinago gōsa a maka m’Mwanya na nkīsu. Būka umwe polelo kangī kamanyisyege ifikolo fyōsa, bōsyaga abēne mu Ngamu ya Tāta, kangī Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo, ukubamanyisya abēne ukufwānisya ifindu fyōsa ifi une mbalagīle umwe; kēta, une ndi nanumwe bwila, ku bumalikisyo bwa kīsu.”

⁴⁵⁵ “Amaka gōsa mu Mwānya na pāsi.” Ngimba ko kūgu kiliko kila. . . Līnga aliko u kyala yumo pamwanya pala palubafu lwa Umwēne, umwēne yo nsitamaka. Muketile, pakābagīle ukuyapo uyūngi Kyala. “Amaka gōsa ga Kumwanya na pāsi” galāmbalēle nkiboko Kyāke. Polelo, umwe muketile, “Umwene imile *pa* kiboko ikitalusye,” (ukuya mundu ālalusīsyē ililālūsyō), atikusanusya. . .

⁴⁵⁶ Lilino keta, u mbili. . . Kyala yo Mbepo. Ena, balinga bikupilikisya ikyo? Yoba, “Ameni.” Kyala yo Mbepo, Yeso yo Mundu, kangī Yeso aali Kyala aapeligwe mbili. Yeso āli. . . Uswē tukābagīle ukumbona Kyala, muketile, Umwene yo Mbepo. Ugwe ukabagīla ukumbona mbepo. “Nayumo umūndu ambwēne Kyala *pa* kabalilo kalikōsa.” Nayumo umūndu akābagīle ukumbona Kyala.

⁴⁵⁷ Kangī unko une njobe iki, “Ugwe ukambonamo siku une.” Ugwe ukambonamo siku une mbumi bwako bosa, kangī ugwe siku utisakumbonaga une. Uko ko kotalusya. Umwe muketile u mbili ugu gukusasania u mundu uyu, uyu ali nkati muno. Lilino, umbili ugu gutikuya nu Bumi Bwasypwa, loli u mbepo ali nu Bumi Bwasypwa. Umbili ugu gwisakugomokelāga, lōli ugwēne gwisakusōka panja kāngi mu bufwāne bwāke, itolo ngati imbeyu ya ngano yikubūka mu mfu. Kikristi kyāligwe pamwanya *pa* busyūke, komma ulupyānikisyo. Busyuke; u Yeso yulayula alinkubuka pāsi, u Yeso yulayula ukugomokela. Līnga

ugwe kubuka pāsi untu-nkesefu, ugwe gomokelaga untu-kesefu; linga ugwe kubūka pāsi untu-ntītu, ugwe kwīsa pamwanya untu-ntītu. Muketile, ikyēne kyo busyūke.

458 Akabalilo kākō ugwe kubuka ku kulya... Une nālindālūsīsyē u ngānga ikyo, pakaya patali mma, Une ndinkuti, “Nongwa ya fiki ikyene akabalilo kako une nāli fyinja kalongona-ntāndatu mbukusi... Akabalilo kalikosa aka une ngulya, une ubumi bwangu bwāyāga bupya-kāngi?”

459 Alinkuti, “Uko ko kotalusya.”

460 Ugwe kwēga nkati imbya—imbya imbakasya akabalilo kalikōsa ugwe kutēndēka... u—u nyōfu gukutēndēka... pamo ikyākulya kikutēndēka imbakasya sya lilopa, kangī imbakasya ya lilopa yila yikutēndēka ugwe ukuya gwamakako. Umo mo mūmo ugwe kuyīla mūmi. Polelo, ikindukimo kikufimbilisigwa ukufwa akabalilo kalikōsa, kuli umwe ukuya nu būmi. Ilisiku lililyosa, ikindukimo kikufwa: linga ugwe kulya inyama, ing’ombe yāfwīle; pamo kilikyosa iki ugwe kulya; kangī iswi yāfwīle; pamo i—pamo i ngano, ukuti bātēndike u nkati; i mbatatu yāfwīle, iyi yātēndike i mbatata; kangī i... uluko lulilōsa lwa būmi; ugwe ubagīle ukuya nu būmi itolo ukwisila mu findu ififwe.

461 Kangī ugwe ubagile ukuya nu bumi Bwasyēpwa panongwa yakuti ikindukimo kyāfwīle: Yeso. Komma panongwa yakuti ugwe gwālīngile i kipānga, komma panongwa yakuti ugwe gwālyōsigwe, komma panongwa yakuti ugwe gwāliyobile i Kikristi; panongwa yakuti ugwe gwālītikisye u Bumi bwa Yeso Kristi ubu bwālyonisigw’ ililopa... Ililopa ili lyalyōnesigwe kuli umwe, kangī ugwe gwalimmwitikisye Umwene ukuya Mpoki gwako pagwimwene.

462 Lilino, kētēsya, une ngusuma iki. Une ngulonda ukubalālūsya umwe iki. Keta ku iki, ikyene kyo kimogi. Lumo une mmanyisye pa kyene pabutasi (Une ngamanya) apa; ukulumbilila kulikosa, ugwe kwibwa iki ugwe uyobile ku kimo... mabuyo gamo. Loli, nongwa ya fiki ikyene, polelo... .

463 Lilino, une ngusakisya, Kalumbu Smith... Une ngamanya kali une nālīmmenye Nkundwe Fleeman yula kubutali kunyuma pamo mma. Kangī Tryphena, une ngukumbukila umwene akabalilo kako umwene aali ndindwana unnini. Ugwe kungumbukila une, akabalilo kākō une nālīsibile ukuya... nāli u nnīni, mpīmba, nsito; ntītu, inywīli syamayiga. Une nālīsibile ukulw’ifibuli. O, une ninogonaga ukuti une nāli mundu ugwabukomu mu kisu kya pasi. “O,” une ndinkwinogona, “akayapo nayumo abagile ukung’apa une. Umma, nkulumba.” Loli une—une ne nātōyofwīke pa ikyo, umwe muketile. Loli une... Lilino, une ninogonaga itolo, “O, mwe.” Une ndinkwinogona, “Linga ugwe gwābagile ukubika ikindu iki pa nyuma yangu, une angali ngwendaga pasi pa lukindi ni

kyene.” Naloliloli, nakimo kikundamia une. Kangi akabalilo kalikōsa une ngulya, une nāyaga nywāmupo kangi gwamakapo akabalilo kōsa. Akabalilo kōsa une nābīkàga u bŭmi ubupya nkati. . . Une nālile i kābiki, mbatata, kangi i ndima, kangi inyama, itolo mŭmo une ngubōmba umwīsyūgu. Kangi une ndinkuya gwāmakako kangi nywamupo akabalilo kosa. Kangi akabalilo kako une ngufika ukuya ukufwana malongo-mabili-na-mahano. . .

464 Une ngulya kanunupo lilino ukukinda mumo une nābombile akabalilo kala, umwe mwesa mumenye une, mmenye ikyo. Une mbagile ukulya kanunupo lilino, twesa ba uswe tuli. Lōli nongwa ya fiki ikyēne, Nkundwe Eagen, polelo, linga une ngāli ngulya ifyakulya ifinunupo, fīngipo fya ikyēne, amavitamini amanunupo na filifyōsa. . . Kangi fifingipo une ngulya, une paninipanini ngukofokela pāsi. Kangi lilino une ngwīsa u nkāngāle unyāmbāla umwīname-fibega, gwakipāla, kangi gwānduka gwāmbuha, kangi amaboko gānginya, kisyo kikubūndokela nkati, ifibega fikusuluka pasi, ikya lubunju ikyene kikafu ukusumuka, kangi. . . O, mwe. Nongwa ya fiki ikyēne? Linga une ngwāndusya-kangi ubŭmi bwāngu akabalilo kōsa une ngulya, nongwa ya fiki ikyēne polelo?

465 Linga une ngōna amīsi ukufuma mu lupāle ukubuka mu lupindi, kangi ulwēne lukuya lwisule sīnda, kangi polelo lukwānda ukubūka pāsi akabalilo kōsa mbuyo bwa kwīsa pamwanya; kangi bu bwīngipo une ngōnelēla nkati, mbibimbibipo ikyēne kikubūka pāsi. Mwaketa lelo umwe. Kangi ugwe ukabagile ukusisimikisya ikyēne mwasayansi linga ugwe gwāfimbilisigwāga ukubōmba. I Būku ili lyo kīndu kyēne ukusisimikisya ukuti Kyala afīngile; ikyēne kyo lufingilano, Kyala ātubwēne uswe tukwīsa.

466 Kangi umwe banyāmbāla abakāngālepo, kangi umwe bakīkūlu bakāngālepo, lumo bamo ba balume bīnu—bīnu kangi abakasi bīnu lumo bakīndile nkyēni, ikyo kitiku—ikyo kitikutamia kalikosa. Haleluya! Abēne bali itolo ukukilania i kikingo kwīsilya, bikugūlila, naloliloli, kangi abene bikunyonywa ukuya na ugwe kangi. Uko ko kutalusya, naloliloli, abene bali. Abene bīsyukile ukuya palikimo kangi. I Bāngēli lyāyobile abēne bikubōmba, imyōyo pāsi pa kigemo bikulila, “Ntwa, mpaka ndili?” Muketile? Abēne bakaya mu kayīlo kābo akatalusye.

467 Kyala akātupelilēmo siku uswe Bandumi, Umwene ātupelile uswe banyambala na bakikulu. Uswe akabalilo kōsa tukuyaga banyāmbāla na bakīkūlu, panongwa yakuti uswe tuli i—i kya kyombo kya mahala ga Kyala mwēne. Uswe tubagile akabalilo kōsa ukuya banyāmbāla na bakīkūlu.

468 Lōli ngimba kyo fiki kikubōmba ikyene? Muketile, lumo ugwe kwinogona ukuti akabalilo kako ugwe gwēndaga ku

kigemo, ugwe nu ndumégo, gwâyobile ukuti uswe tukwêga yumo nu nnîne ukuya gwalulagilo nkasi mwêgano nu kwitugâla palikimo mu kayîlo akîkêmo ka bwêgi ubu, kangi amalipyâna ga Kyala na fyôsa bo ifyo, kangi ubukêti bwînu bôsa umwe mupêle, nu lufingo lwako ugwe utendike. Ikindu kyakwanda ugwe umenye, kwanda ukuketésya, bosa-babili ba umwe. Umwêne âli ngoloke, kangi inywîlu syali mmulike; kangi mâma kangi ifyâke ifimogi, afinini ifisige pamo ifisige fya bluu, pamo kilikyôsa ikyêne kyâli. O, mumo ugwe gwâlinketile umwene. Ugwe gwâyendile panja, ugwe gwâlimbwene tâta, “Lilino, golosya fila ifibega kunyuma”; kangi ukukîndâpo akabalilo ifyêne fikwânda ukugwa pâsi. Mama isakuya gwambuha-muntu, ukwîsula-fifundo kukwîngilamo na fyôsa bo ifyo. Kangi ukukîndapo akabalilo, akîndile umwêne âbûkile, pamo ukusôkâpo umwêne abûkile.

469 Ngimba ikyene kyâli fiki? Akabalilo kâko Kyala âkubwéne ugwe gwîmile pala, Umwene alinkuti, “Ikyo kyo ikyene, mo mûmo une ngulondela ugwe. Umma ndaga. Bufwe, ugwe gweisa, loli ugwe ukabagila ukubêga abene mpaka une ngukwîtikisya ugwe.”

470 O, o, une ngwinogona isya Yobu. Ena, Kyala aketaga pasi, Yobu amenye ukuti Kyala alinganile umwene. (Kangi kêtésya umwêne akabagila ukwêga ugwe.) Umwêne alinkuti, “Ugwe uli nagwe umwêne mmaboko gâko, lôli ugwe utikwêga u bûmi bwâke.”

471 Kangi polelo i kindu kyakwanda umwe mumenye, ifibega fyalyandile ukugwa, kangi ukukîndapo akabalilo umwe mukindile. Ngimba ikyene kyabonike kyo fiki?

472 Lilino, mu busyûke patisakuyapo akându kamo aka kakwîmilîla u bufwe. Pakabagila ukuyapo akându kamo aka kakwîmilîla i kîsu iki, ifya iki. . . Muketile, ugwe gwafyukaga mmwanya nu bwigane bwa Kyala, ugwe gwaali nu bumi. Polelo ubufwe bulinkwingilamo, ukukwega ugwe pasi. Kulya ikyakulya kilakila na filifyosa, kunwa u luko lulalula ulwa misi, kilikyosa; lôli u bufwe bulinkwingilamo. Loli i picha yitalîle yibîkigwe. Aleluya! Mu busyuke ubu ugwe kwisakuyaga bumi kangi. Kangi patisakuyapo u bufwe nabumo, pamo nakimo ikyakufwâna nu bufwe, pamo ubukângàle, pamo ubulemale pamo kilikyôsa. Unsitakufwa, uswe twisakwîma mu bufwâne Bwâke, tupelelesigwe bwilanabwila. Haleluya. O, une. . . Ikyo kikumpelaga aligwêsa ukuywega, fiyofiyo akabalilo kako ugwe kuya nu bukusi bwângu.

473 Ingulilo yângu yili, une ngusakikisya, akabalilo kâko umwe, inogona isya ikyêne, ukukinda bwila. Umwe muli itolo pa luko lwa kwândûka môsa, umwe muketile. I. . . Ugwe kwanda ukuswiga, “Ngimba ikyene kyo kya fiki? Ngimba une mbombîle fiki?” Une nguketa kunyuma pâsi apa, une ngwinogona, “Mwe,

bununu! Ena, ngimba ikyēne kibūkile kugu, Ntwa? Apa une ndipo, ifyinja malongo-mana-na-lwele mbukusi, ifyinja fibili ukongelelāpo, une nguyaga sinda gwa mia. Whuu! Une ndi itolo. . . Itolo keta imiyoyo minandi une ngabile; une ngulonda ukukaba maelifu-elifu na maelifu-elifu ga bakongelelāpo.” Kyala, ndula une.

474 Une nguya ni soni pa nīmwenē nu kwīsa itolo kukāya pa butūsyo. Ngwīnogona, “O, u mfūnjo gukile, kangī ababōmbi bo banāndi. Maelifu-elifu mu butulwanongwa ni soni bikufwa ilisiku lililyosa, pilikisya ku bukōlelo bwābo.” Une ngubuka kukugon’utulo kula pa kilo nukubapilika abene abapelakisa abanini abīputafifwani bikulalata kwīsilya nkisu. Mūmo abēne bikwīsa mu maelifu, ukukwāba kunyuma kwa une, kangī—kangī nīmīle pānja pala ku kibānja kūko abēne bafimbilisigwāga ukuya na basikali pānja pala ukubakyūnga abēne kunyuma, itolo ukupilika akapango ka Yeso Kristi.

475 Kangī kuno uswe tubagile ukulāmba, nukufumusya mu kalatasi na filifyosa ifingī, nu kwēga galagala amabuyo amanunu ukukīnda kuli abēne ukwītūgasya pāsi, ulusāngalusyo ulanunu ukukīnda nu kwīmba ukununu, abene bikwisaga kangī, “*Aahh!* Ena, une ngusakikisya kila kyali kinunu mosa, kikaya ku lwitiko lwangu loli.”

476 O, mwe, mpaka—mpaka—mpaka ndili ikyēne kibagile ukuyako? Ikyēne kikaya. . . ikyēne kikaya kitalusye. Kangī uswe tukupyāgila abamia ba maelifu-elifu-elifu ga ma tāni ga fyākulya ukubīka mbutāgilo ifinyanyasi, kangī abāndu bala bisakwāmbillila nubuhobofu ikyēne. Kangī abēne bo fipeligwa fya kīsu mūmo uswe tuyīlile. Mwe, uswe. . . Ena, ikyo kikabagila ukubomba bo lula akabalilo katali fiyo.

477 Umma ndaga, lilino, Yo ywāni yo Tāta? U Tāta nu Mwanundumiana bali Yumo. Kētésya, mwa Yohani Gwākwānda 5:7, Ilyene lyātīle, “Filipo fitatu ifi fikupīmba ubukēti mu Mwanya, u Tāta, i Lisyu (ili lyo Mwanundumiana). . . Tāta, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo: fitatu ifi fili Yumoywene.”

478 “Filipo fitatu ifi fikupīmba ubukēti nkīsu, iki kyo mīsi, ililopa, kangī Mbepo.” Ikyo kyo tumbakasya tutatu utu twāsōkile ukufuma mu mbili gwa Kristi. Abēne bālasile ulubafu Lwāke: a mīsi galinkusōka panja, i Lilopa lilinkusōka pānja, “Mmaboko Gāko Une ngubīka u Mbepo Gwāngu.” Mwaketa umwe lēlo, ifyo fyo tumbakasya tutatu. Ifi fitatu fikaya kimo mma, lōli ifyēne *fikwitikisania* mu kimo.

479 Tāta, Mwanundumiana, kangī Mbepo Mwikemo; Yohani 5:7, ikuyoba, “Fitatu ifi fyo *fili* Kimokyene.”

480 “Amisi, ililopa, kangī Mbepo *fikwitikisania* mwa kimo.” Komma Yumo, loli *fikwitikisania* mwa kimo. Popāpo u Tāta. . . Kangī ikindu kyēne iki umbili gwābagile ukubōmba, akabalilo

kāko Kyala abagile ukwibona Mwēne, ukuti ukwīsila mu lufundo ulu umbili ugu gwākindílèmo, apa po pali ukwāgāna. . . ukupīngana palapala pala, umwe muketile. Apo po papo Umwene ikuketa Ililopa lila limile pakati pa Mwene nu bulongi. Apa lilipo i Lisyu Lyake, lyaayobile, “Ilisiku ili umwe mukulya ukufuma kula, ilisiku umwe mukufwa.” Kangi apa Yeso alinkuti, “Une. . . Loli une ndinkwega ubuyo bwabo. Muketile, une ndinkwega ubuyo bwabo.”

⁴⁸¹ Kumbukilaga akapāngo kāngu ikilo ikīngi kūko une nayibwēne i mboniboni ya nkīkūlu nalōlilōli mbubibi uyu āli nkyūmba mula? Kangi une nāntobesyāga umwēne, ndinkuti, “Kyala, ngimba fiki ugwe utikupufulania u buyo losa?” Polelo Umwēne ālināngisyē *une*, muketile. Kangi une ndikusegelela ku mwene nukumbula umwene ifi fyabonike.

Lilino, ili lyo lilaalusyo lyāngu lyābumalikisyo.

64. Ngimba ugwe kwinozona, ukufwana na Masimbo, ukuti abaYuda bisakuyaga. . . bisakwītikisya Kristi itolo bo kukāli u Kunyakiligwa kwa Kipānga?

⁴⁸² Une—une—une naloliloli ngwitika ukuti u Bunyakiligo bwa Kipanga. . . Iki kyo minogono gangu gene, muketile. Kangi linga uswe twali na kabalilo, uswe twabagile ukwega ikyene ukukinda, loli ikyene kyo—ikyene kyo ukufuma pa sala ya lwele-na-yimo lilino. Kēta, une ngwitika ukuti abaYuda bisakwāmbililāga Kristi ku Kwisa Kwāke kwakibili. Lilino kumbukilaga, polelo ukuti umundu uyu abagile ukumanya iki, amaso gitu gakupililigwe, pamo, amaso gabo gakupililigwe ukuti uswe tubagile ukwambilila ubuketelo bwitu. Aligwesa amenye, a Masimbo gikuyoba isya ikyo. Ngimba uko kutalusya? Pauli ikutubūla uswe ukuti ubwītu. . . ukuti uswe twākupililigwe. . . ukuti abaYuda bakupililigwe ukuti uswe tubagile ukwambilila Kristi. Muketile? Kangi uswe twe mpiki gwa māfilu gwāndīsu ugu gusomekīgwe mu bufwīkīgwe nkati mu mpiki.

⁴⁸³ Lilino apa lilipo ilinogono lyāngu, une itolo nguyaga pakubapa umwe. . . Abene bikundālūsya une, “Ngimba ugwe kwīnōzona. . . ?” Lilino apa po yilipo i njila une ngwinogona ikyene kisakubonekaga pa buyo. Une ngamanya. Kilikyosa iki ikyene kili, une nsisimikisye ukuti ukwīsila mu lipyana lya Kyalala ni kisa Kyake, uswe tukuyaga kula; muketile, ukwisila mu lipyana Lyake, kilikyosa ikyene kili. Une lumo ngabagila ukwinogonela ikyene mosa, loli apa po kilipo iki une ngwinogona. Une ngwitika uswe tuli ku kabalilo ka bumalikisyo. Une ngwitika i ngulilo ya Bāpānja yikumalika lululu lilino. Une ngwitika uswe tuli ku bwīgāle.

⁴⁸⁴ Kangi lilino abaYuda; apa filipo ifindu fibili ifi akabalilo kōsa fisóbeligwe na baYuda: Abene bāli bafwamaso, abene

bakābagile ukukibona ikyene; kangi panongwa yakuti a Bāpanja, panongwa ya kindu kimo, utubalilo twingi . . .

⁴⁸⁵ Une nāyobīle ku nJuda yumo ku Benton Harbor, Kalumbu Smith, kangi ugwe umenye iki umwene āyobīle kwa une? Ukukilania kula ku yumo mwa bala Israeli . . . mabuyo ga Israeli pala. Ililālūsyo ili isya bubumbulusyo bwa mūndu mfwamaso. Kangi umwēne alinkuti, “Ugwe ukabagīla ukutumula abaYuda nkati . . . Ugwe ukabagīla ukuntumula Kyala ntupatu tutatu nukupa Umwēne ku nJuda; ukumpela Umwene Tāta, Mwanundumiana, na Mbepo Mwikemo.” Alinkuti, “Ugwe ukabagīla ukubomba ikyo ku nJuda, uswe tukaya biputafifwani mma.” Alinkuti, “Uswe tukwitika mwa Kyala *yumoywene*.” Muketile?

⁴⁸⁶ Kangi umwe mukubuka ukumpela Kyala batatu: Kyala u Tata, Kyala u Mwanundumiana, kangi Kyala u Mbepo Mwikemo; umwe naloliloli mukugogamaso unJuda palapala pala, panongwa yakuti umwene amenye kanunupo. Umwene amenye kanunupo ukukinda ikyo. Ikyo kikupelaga ugwe mwipūtafifwāni itolo nukusisimikisya mūmo ubwipūtafifwāni buyīlile, ugwe uli nabo abakyala batatu. Ugwe kufimbilisigwa ukubatēndēka abēne u Kyala yulayula-mwēne, abo bakaya bakyāla batatu mma, ikyēne kyo mbubombela-mbombo bwa Kyala yulayula-mwēne. Muketile, Kyala ābōmbīle mu Bwatāta, Umwēne ābōmbīle mu Bwāmwanundumiana, kangi Umwene ikubōmba lilino mu ngulilo ya Mbepo Mwikemo. Umwene yo Kyala yulayula-mwēne.

⁴⁸⁷ Iyo yo nongwa yakuti uswe tulagililīgwe ukōsya mu Ngamu ya Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo; panongwa yakuti, komma mu ngamu ya . . . Mu *Ngamu*, komma ingamu-nyīngi; komma mu ngamu-nyīngi, pamo mu ngamu ya Tata, mu ngamu ya Mwanundumiana, mu ngamu ya Mbepo Mwikemo; loli “mu Ngamu ya Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo.” Muketile, ukusyāgania u Kyala yulayula ukuya Kristi. Muketile, uyo yo Uyu ikyēne kili, ikyēne kikabagīla ukuya ni njila iyingi. Muketile? Kangi i Lisimbo . . .

⁴⁸⁸ Kangi—kangi polelo linga ubusetuli bwitu bo busobi, polelo Peteri na bosa abangi ba batumigwa bamanyisyaga ikindu ikisobi; panongwa yakuti umundu aligwesa mu i Bangeli ālyōsigwe mu Ngamu ya Ntwa Yeso Kristi. Komma u mūndu yumoywene ālyōsigwēmo siku mwa “Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” ikyene kyo kimanyisyo kya Kikatolika. Une mbagile ukusisimikisya ikyēne kwa umwe ukwīsila amasyu gābo bēne, kangi aba lekisikoni bābo bēne na filifyōsa. Ikyene kyo kimanyisyo kya Katolika kangi komma i—kangi komma ikimanyisyo kya i Bāngēli. Kangi nayumo u mūndu . . .

⁴⁸⁹ Yōpe u Mwalafyāle gwa England ālyōsigwe mu Ngamu ya Yeso Kristi. Kifuki fyinja bamia ntāndatu ukufuma pa bufwe

bwa ntumigwa gwabumalikisyo, akabalilo kâko icyêne kikâli nukukôleligwa England akabalilo kala, icyêne kikukôleligwa “Kîsu kya Bândumi.” Apo po pâpo iyêne yifumileko, i ngamu. Umwêne âlyôsîgwe mu Ngamu ya Yeso Kristi.

⁴⁹⁰ Iki kyâlimpîndwîsye umwêne, âli u nnini mbelebêsyâ. Akabalilo kâko...linga une mbagile ukwînogona, komma Mwikêmo Angelo. Ngimba i ngamu yâke âli ywâni, lilino? Agabasi, Mwikemo Agabasi, une ngusûbila iyêne yâli, Une ndisakuyaga nsisimikisye isya ngamu yila, lilino. Loli, mulimosa, umwene alinkubuka kumwanya kula, kangî abene bâlinakyo kimo mwa ifi...

⁴⁹¹ Abêne babakôlile abêne bândûmi panongwa yakuti, abându kangî aba Asiria na bôsa bo bângi bâli batîtu mulângi, kangî aba Bangereza bâli ndali, inyêlu, inywîli isololoke, abantu-umwêlu, Anglo-Saxon, umwe mumenye, amaso-ga-bluu. Kangî abene balinkuti, “Abene babonekaga bo Bandumi,” kangî polelo abene balinkuyikolela iyene “Kîsu kya Bandumi.”

⁴⁹² Kangî u—u gwambombo gwa Ntwa alinkufyuka pala kangî âlumbilîlâga ku mwalafyale gwabo, kangî abêne bâlitûgesye ku bukulûmba, bwapabwêlu ubuyo bwa moto. Une nâbalâga isyambukulu sya icyêne pakaya patali mma. Kangî injuni innini yilinkupululukila ndumuli nukusooka panja, kangî u mwalafyale alinkulalusya ililaalusyo, “Ngimba umwene afumilaga kugu kangî ngimba umwene alinkubuka kugu?” Muketile? “Umwene aalisile mu bwelu, kangî uswe twalimbwene umwene, kangî umwene alinkubuka ukugomokela mu ngisi. Ngimba iyo yikaya njila u nnyambala ikubuka?” umwene alinkuti.

⁴⁹³ “Loli ngimba umwene âli fiki bo umwene akâli ukwisa muno?” alinkuyoba undumbilili, muketile. Kila kilinkumwâga nu mwalafyale; kangî ulubunju lwa kilabo, umwene ni kikolo kyâke alinkôsîgwa mu Ngamu ya Yeso Kristi. Uko ko kotalusya.

⁴⁹⁴ Polelo fiki? U nnyâmbâla ugwâkwânda uyu ânyâfîligwêmo siku pamo âlyôsîgwêmo siku mu njila yilyiyôsa mu ngamu ya “Tâta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” âli mu kipanga kya Katolika. Ukunyâfîla ukwâkwânda kwâbonikêmo siku pa buyo, kyâli mu kipanga kya Katolika. Ukwâkwânda ukônelela kwabonikemo siku pa buyo, kwâli mu kipanga kya Katolika. I kipanga kya Protestantî akabalilo kôsa kyôsyağa...mu li Bângéli, abatumigwa, ukwisila mukwibisya mu Ngamu ya Yeso Kristi. Kulikôsa. Itolo bwâga ubuyo bumo kûko abêne bâli kalikosa akangi, muketile.

⁴⁹⁵ Lilino, mu iki, akabalilo akakulumba aka, abaYuda bakabagîla...Une nalindalusîsye u rabi yula, une ndinkuti, “Rabi, ngimba icyene kikuyaga kikafu kwa ugwe ukwitika abasololi?”

⁴⁹⁶ Umwene alinkuti, “Une ngwitika abasololi.”

497 Une ndinkuti, “Mwa Yesaya 9:6, ngimba umwene āsanusyāga fiki, ‘Kwa uswe u Mwanundumiana apāpigwe’? Ngimba umwene yo isya ywani uyu ikuyoba?”

498 Umwene alinkuti, “Umwene āyobāga isya Mesiya.”

499 Une ndinkuti, “Polelo ngimba Mesiya isakupāpigwa?”

500 “Ena, Umwene ābagile ukupapigwa.”

501 Une ndinkuti, “Polelo linga Umwene abagile ukupāpigwa, Umwene alinayo i . . . Umwene isakuyaga na māma.”

502 “Ena, Umwene abagisenie ukuya na māma. Kangi Umwene ikufimbilisigwa ukuya na tāta, yópe,” umwene alinkuti.

503 Une ndinkuti, “Naloliloli. Kangi ikylene kikuyaga kikafu kwa ugwe ukwitika ukuti ikyo kitikuyaga . . . ukuti Kyala u Yehova Unkulumba Yūyo āligwile i Nyānja Ingeseфу, akābagiile ukupa ubupāpigwe ku Mwanike uyu ukwisila mu mbāpo insitakugonana?” Muketile? Pala umweene aali.

504 Umwene alinkuti, “Loli ugwe ukabagila ukumpela Umwene ukuya bakyala batatu.”

505 Une ndinkuti, “Umwene akaya bakyala batatu mma.” Une ndinkuti, “Ko bukamu buki Mesiya isakuyaga kwa Kyala?”

506 Umwene alinkuti, “Umwene isakuyaga Kyala.”

507 Une ndinkuti, “Lilino ugwe ukyāgile ikylene. Lilino ugwe upilikisye ikylene, Umwene yo Kyala.” Ikyo kyo katikati.

508 Polelo umwene āgelile ukumbula une, alinkuti, “Ena, u nnyambala uyu āli nhiyi, uyu Yeso gwa Nazareti. Umwene āli nhiyi.”

509 Une ndinkuti, “Rabi, ngimba Umwene āli bulebule nhiyi?”

510 “Ena,” umwene alinkuti, “a masimbo gīnu gene gāyobile ukuti ‘Umwene ābukile mu ngunda gwa filombe pa lisiku lya Sabata, nukwēga i kilōmbe.’”

511 Une ndinkuti, “Lilino, rabi, ugwe umenye kanunupo . . . ukōngelelāpo ukufwana ni Lisimbo lila ukukinda ikyo. I lisimbo lyīnu lyēne likuyoba ikyo kyākwtikisigwa, ‘Ikyēne kyo kyandulagilo kuli u mūndu ukubūka nu kwākūlya fifingi ifilōmbe mūmo umwe ikulōndēla, loli komma ukukibika ikylene mu nyambi yake nukukyega ikylene panja.’ Ululagilo lwīnu lwene, u rabbi.”

512 Kangi umwene ālimile pala pakayabo kanini, umwene—umwene ālitike ikylene, panongwa yakuti umwene—umwene abīkil’ubuketi. Umwene alinkuyoba, bo kakindilepo akabalilo, umwene alinkuti, “Ena, fiki—fiki ifi fyapelile amaso ga John . . .” Alinkuti, “Gwābōmbile bulebule ugwe ikylene?”

513 Une ndinkuti, “Mu Ngamu ya Yeso Kristi.”

514 “Aa.” Umwene—umwene akaamenye mma; alinkuti, “Ena, ugwe ukabagila ukutumula Kyala mu tupatu tutatu.”

515 Une ndinkuti, “Umwene āli yo Yehova ātendike ukwibonesya mu mbili, Rabi. Umwene. . . Ikyo kyo iki Umwene aali, Umwene aali Yehova mu mbili. Ingamu Yāke Mwēne iya bündu, iyi yāli Ngamu ya butabulo, panongwa yakuti nayimo ingamu iyingi yipēgigwe pāsi pa ku Mwānya ukuti umūndu abagīle ukupokigwa, kwene ukwisila mu Ngamu ya bündu ya lutabulo: u Ntwa Yeso Kristi. Uko ko kutalusya. Umwene aali Kyala, Umwene yo Kyala, Umwene ikuyaga bwilanabwila Kyala, uko ko katikati kutalusya, u Ntwa Yeso Kristi.”

516 Lilino, une ngwitika ukuti i kipanga kya Bāpānja lululu ulu kisa. . . u kumalisya kwa mbili gwa kipanga kya Bāpānja. Ififigo pakati pa. . . Yeso āyobīle, mwa Matai 24, (Une ngwēgāga i Lisimbo limolyēne ku miniti), Umwēne alinkuti, “Abēne bisakukanyangilāga pāsi ifibūmba kya Yerusalemu mpaka akabalilo ka Bāpānja kakuyaga kamalīke.”

517 Lilino kētésya. Ikyēne kyāpēgigwe na Ntwa gwītu Yeso, mwa Matai 24, ukuti abaYuda bisakusōsigwa panja pa kibonekelo. Danieli āyobīle, kunyuma kula mu basololi baiyolo, umwēne āyobīle ukuti pisakuya ngapo imilungu malongo-mahano-namabili igi gisūnguligwe, ku baYuda. Kangi u Mesiya ābagīle ukwīsa (u Nsōka) kangi isakusolola nkati mwa ndungu gwamalongo-mahano-namabili, iki kyāli fyīnja fihano-nafibili, Umwēne isakutumuligwa pakati na pakati. Kéta mumo ikyene kyāyilile kipelelesye, Yeso ālumbililigwe ifyinja fitatu na sinda kangi ākomeleligwe. Lōli filipo fitatu. . . Ikyo kikwīsa mulamula nkati pa ili ilīngi ililālusyo apa. Filipo ifyiinja fitatu-na-sinda tāsi fisūnguligwe ku beene, ku baYuda. Ikyeene kibagiile ukuya.

518 Lilino linga ugwe kwegaga Busetuli, untu gwa 7, Yohani āketile u elifu mia yumo na malongo mana na bana ba baYuda bōsa bafūngigwe, ukufuma ku ifikolo kalongo na fibili ifya Israeli. Mukuketa iki une ngusanusya? Kikāli kyapabutasi ukuboneka pa buyo, ifya kwīsa panja.

519 Lilino kéta mumo ikyene kiyilīle ubumogi, bo uswe tukāli ukwigala lilino. Kētésya mūmo—mūmo ikyēne kikubūkīla ukusyūngutīla. Lilino, abaYuda bala bayīle ngīsi.

520 Lilino, abaYuda aba apa, bingi ba bēne apa, bo itolo. . . umwe mumenye mūmo abēne bayīlile, abēne bikukolelēla ubukabi bwa kīsu. Kangi abene bo itolo—itolo bāndu ba hela, kangi ikyo kyo kyosa iki ugwe ubagīle ukupela ukufuma ku kyene, muketile; kangi bamatāti fiyo, kangi basitakupāšya, kangi batisakupilika. Lōli, abo bakaya bala aba Umwēne āyobelāga ngapo, linga umwe mwisakukētésya.

521 Lilino, a Bāpanja. . . Lilino kētésya, filipo fikāli fisiyēle ifyinja fitatu-na-sinda ku aba a baYuda. Lilino, Yeso āyobīle ukuti a kāya ka Yerusalemu kisakukanyangigwāga na Bāpānja mpaka akabalilo ka Bāpānja. . . (Lilino, umwe bāndu mwe

mutikwītika mu tubalilo, bule apo?). . . Mpaka akabalilo ka Bāpánja kamalike. Kangi akabalilo kâko akabalilo ka Bāpánja kamalike (akabalilo ka Bāpánja kamalike), polelo a kâya kisakupīgwága ukugomokesya ku baYuda. Kangi Yeso âkindilile ukuyoba ukuti i ngulilo. . . Alinkuti, “Akabalilo kâko ugwe kusôka panja nukukéta u mpiki gwa mǎfilu gukutwála panja ubulēnge, kangi gyōsa igīngi imipiki gukupamaluba,” alinkuti, “umwe mukumanya ukuti ulumu luli kifuki.” Alinkuti, “Mulamula akabalilo kako ugwe kukéta ifindu ifi fikwisa ukuboneka, umenye akabalilo kali kifuki, pa kifigo; kangi naloliloli une nguyoba kwa umwe ukuti ingulilo iyi yitikukinda mpaka ifindu ifi fisakufwanikisigwa.”

⁵²² Lilino, abēne bākētesisye ku kyēne mu ngulilo yila, “Ikyo kyo iki Umwēne āyobelaga ngapo.” Komma na panandi!

⁵²³ Pilikisya! Umwēne āyobīle, “I ngulilo iyi yigubwēne u mpiki gwa mafilu gukumesa pānja utumela twāke.” Lilino ketesya, Umwene alinkuti, “Ikipiki kya mǎfilu, kangi fyosa ifipiki ifingi.” Lilino, mmasyu agāngi, “Pisakuyako u luyigo lwa kīsu kyōsa pa kabalilo kala.” Lilino kētēsya ubusololi ubu, mūmo ubwēne bukubōmbela nkati kangi itolo bukwīngililāna nkati nubupelelesye. Lilino kētēsya. “Fyōsa ifingi ifipiki fikusōsya utumela twābo, ukuyiga.” U mpiki, akabalilo kâko ugwe gukubīka pānja utumela twāke, gukuyiga. Ngimba ikyo kyākutalusya? Lilino, aligwesa amenye, u mmanyisi gwabusololi, ukuti u mpiki gwa mǎfilu akabalilo kōsa gwālī nJuda. Uswe tumenye ikyo. Ikyēne kyo nJuda. Lilino i . . .

⁵²⁴ Kangi kéta kwa Yoeli, akabalilo kako umwene ālyegile ikyene ukukilania, umwene alinkuti, “Iki u kayūbili ālekilemo, u kāndona alinkulya; iki u kāndōna ālekileko, i lipalalila lilinkulya; kangi iki ilipalalila lyālile. . .” Linga umwe mukukētēsya, ukuti ko kalakala akanyamana, utuyilo twakukīndāna: u kayūbili, u kāndōna, i lipalalila. Ikyēne kyo kanyamana mōsa kalakala, ikyēne kyo itolo utuyilo utukīndāne bwa būmi bwāke. Lilino kētēsya, ilipalalila lilalila likwānda ukulya pa mpiki gwa kiYuda kunyuma kula, ukukitumulania ikyēne, kangi ikyēne kikwānda ukulya nu kulya nu kulya nu kulya mpaka ikyēne kilinkwēgela ikyēne ku kikōngoti; lōli polelo umwēne alinkuti, “‘Uone nisakupyanikisya,’ ikuti u Ntwa, ‘ifyīnja fyōsa ifi kayūbili ikulya. Kangi une nisakubatēndēka abāndu Bāngu ukuya busangulufu.’” Muketile? Lilino, u mpiki gulyēlīgwe pāsi. A Bāpánja bāsomekīgwe mu kyēne, ikyo kyo kyabwanalōli. Umma ndaga, uswe tukufimbilisigwa ukutwála ikipasō.

⁵²⁵ Lilino akabalilo kâko akabalilo ka bumalikisyo kakwīsa, akabalilo kâko uswe tukufika pāsi ku bumalikisyo (linga une ngukéta ikyēne kanunu), i Nongwainunu yili: apene pikufimbilisigwa ukuyapo ulusasanio ulukulumba lukweega ubuyo.

526 Lilino, ngimba umwe mumēnyemo ukuti i ndēmbēla ya kiYuda yo ngūlu ukukinda i ndēmbēla nkisu? Kangi icyēne kilāmbaléle ukuya kimyemye ku fyinja maelifu mabili, ukukinda ikyo, kifuki fyinja bamia malongo-mabili-na-fihano. Indēmbēla ya kiYuda, iyi indondwa ya sōnge-ntāndātu iya Davidi, yikapepelwikēmo siku ku fyinja bamia malongo-mabili-na-fihano; ukufuma pa kupimbigwa ukusōkàpo ku—ku Babuloni. Kangi lilino, panongwa yakuti i Kitangalala kya Roma kyāpokile abene (kangi u Mesiya ikwisa kangi abēne balinkukupika Ikyēne), kangi bābalanisigwe ku mibelo mina gwa kisu. Lōli ngimba umwe mumēnyemo, pa Meyi ilya ntāndātu, 1946, indēmbēla yila yikugōmokēla pamwanya pa Yerusalemu kāngi? Ngimba umwe mumenye, pa Meyi ilya ntāndātu-na-limo, 1946, u Gwāndūmi gwa Ntwa ābonike kwa une (ilisiku ilikōnge) pamwanya apa, kangi alinkunduma une nkisu kyōsa ukutwāla pānja u luyigo? Lulalula ulubūnju ulukōnge! Akabalilo kāko indembela yila yāfyusisye mu Yerusalemu, bo likusulukila pāsi i lisuba pamusi pala, u Gwāndūmi gwa Ntwa ābonike apa mu United States kukabalilo kamokēne. “Akabalilo kāko umwe mukukēta u mpiki gwa māfilu na gyōsa gya mipiki gikubika pānja!”

527 Balinga bikukumbukila u Lutondwa lwitūlike pāsi apa ku Kisōko Ohio, ifyinja fingi ifi fikindilepo, akabalilo kako Umwene aayobile. . . Apa po ikifwani kya Ikyene apa mpakalino, akabalilo kako Umwene ikwisa pasi. Alinkuti, “Iyāko i Ndumi yisakubūka pānja ukuya gwakutala kuli u Kwisa kwakibili, itolo bo yu Yohani ābūkile panja ukuya mbopa-nkyēni kuli u Kwisa kwākwānda.” Kangi, kēta, ukusyūngutila ikisu kipyāgile ulusanasio. Malongo ga maelifu ukōlosania maelifu na maelifu, kangi ulusanasio ulukulumba.

528 Bosa a bandagilo, kangi bosa abakindane bala ukusyūngutila ukukilania nkisu, kangi i fipanga ifinywamu fyāyobile, “Amasiku ga Billy Sunday gamalike.” Loli akabalilo kako abene baaketile ikipanga kilinkwanda ukuyiga (abandu ba palipōsa), abēne balinkufimbilisigwa ukupoka i kisyo kyābo. Charles Fuller āngāli ēgile ubuyo bwābo, lōli umwēne āli nkāngāle fiyo; polelo abene balinkubuka na Billy Graham. Kangi Kyala alinkwega Billy Graham, pamo, ikipanga kya Baptisti kyaabobile, kangi abene bosa balinkusyūngutila umwene. Kangi Billy Graham akaya sinda gwa ndūmbilili uyu Nkundwe Neville ali, mbutali fiyo mūmo ukuya ndumbilili, komma ku. . . umma, mu njila nayimo. Loli icyene kyo fiki? Abene bafimbilisigwaga ukubomba icyene, icyene kyo kyabūmi, kangi aligwesa itolo ukusyūngutila icyene, ukubungania ukusyūngutila. Billy ikuyoba ikindu kilakila. Muketile, abene bafimbilisigwaga ukubomba icyene. Kangi icyene kyabagisenie ukubombigwa ukufwanikisya i Lisyu Iya Kyala. Abene bakali nayo a Mbepo ugwakubungania ukusyūngutila,

polelo abene balinkufimbilisigwa ukwegwa i Lisyu ukwibungania ukusyungutila; polelo abene balinkubomba. Kangi Billy yo ndũmbilili gwa Lisyu, kangi u nyāfu, kangi abēne balinkukōnga ukusyungutila; popāpo kila kilinkubika bōsa ba batalale abakwīnāngisya mu bukōngesye bwābo. Kangi u Kindu ikikindefipeligwa, nu bubumbulusyo Bwakyala, na maka ni mibōmbo na fyosa, ukwisila mu fika fya Kyala, ukubika iki . . . i Kipanga, u Nsīngiligwa unyakilīgwe uyu ali na Mafuta mu nyāle Yāke, ukumbika Umwēne mu luyigo. Muketile? Kangi ikipanga ikitalale ikwanyiho kyāli nu lusasanio lwāke. Kangi apa alipo Israeli ikusanuka nu lusasanio lwabo.

529 Une ndinalyo i filimu mu nyumba yangu lululu lilino, *Amaminiti Matatu Mpaka Kilo-Pakati*. Kangi uswe tuli ni kipiicha kya baYuda bala bikwīngila. Ukwīsa nkati; umwe mukibwēne ikyēne mu kalatasi ya *Look*. Kangi i sitima, sisusīgwe, sikwīsa ukufuma ku butali ukusuluka mu Iran kangi pāsi kula; abaYuda bala bakāmenyemo siku ukuti Yeso ālimo siku pa kīsu, abēne balinkubika ukusuluka nkati mu kupīmbigwa bwa Babuloni. Ikyo kyo kyōsa abēne bāmenyemo siku. Abēne balinkulima . . . umwe mukibwēne ikyēne mu kalatasi ya *Look* pamo *Būmi* ni fyēne, kūko abēne balinkulima ni fyōmbo ifikūlu ifyamatapwa. Kangi akabalilo kako abene basi bwene indege sila sikwisa mula, abene binogonaga, “Iki kyo kyene,” panongwa yakuti Kyala ābabulile abene “abene bikuyaga pāsi pala, kangi āngāli bikupīmbigwa ukugomokela ku Yerusalemu pa mapiko ga ngwasi.” Uko ko kutalusya. Pala abēne bali. Kangi unJuda alinkuti, “Iki kyo ikyēne.” Abēne balinkwēnda mulamula nkyēne, kangi uswe tuli nafyo ififwāni na masyu gābo bēne, nu kubalālūsya abēne; ukwīsa ukufuma mōsa ukukilania i kīsu. Bamo mwa bēne bapīmbile abakāngāle bābo bala pa nyuma syābo, kangi bala abafwamaso na balemale. Kangi abēne bikusōkāmo mu masitima ukufuma ku fiyabo ifikindane ifya kīsu, bikwīsa nkati.

530 Kangi abēne balinkwanda ukupīmba imilyālabwe mu finyambi, ukufuma pa mfu; kangi umwīsyūgu abēne basyāgile i nyībūko sya mīsi, iki kyi kyapamwanya-ukukīnda, ikīsu kyabulimi ukikulumba-ukukīnda nkīsu. U Dead Sea ikukolelēla ubukabi ukukinda fyōsa ifingi fya kīsu fibīkigwe palikimo. A baYuda bikugomokela; ikyēne kifisīgwe ukufuma ku Bāpānja, lōli abēne bikumela bikupānda ngati liluba.

531 Abēne balinkuyoba ku bala—bala a baYuda, abēne balinkuti, “Ngimba umwe mukugomokela ukwisa kukufwa kīsu kyakukāya.”

532 Alinkuti, “Uswē tukugomokela ukumbona Mesiya. Ngimba Umwene ali poki? Umwene abagisenie ukuya apa.”

533 Nkundwe, akabalilo kako ugwe kuketa u mpiki gwa māfilu gukusōsya panja utumela twāke, Umwene alinkuti, “Ingulilo

iyi yitisakukinda mpaka fyōsa fiyege fifwanikisigwe.” Kéta ku lusanio na bāngamu. Kéta ku lusanio ni Kipanga. Kéta ku lusanio lukwisa na ba Yuda, abene bikuketesya kuli ukwisa kwa Mesiya. I Kipanga, i Kipanga kisusigwe-na-Mbepo, u Nsingiligwa na...a bafunde na mafuta mu nyāle syābo bisakubūkāga mu Lusekelo lwa Bwēgi.

534 AbaYuda bisakuyobāga, “Iki kyo kila. Apo po aliko Kyala gwītu uyu uswe tugūlilepo.” Kula ko kūko abāko maelifu mia-yumo-na-malongo-mana-na-bana...aba baRussell balinkufuluganikanamo. Balipo abaYuda bala bimile pala aba bisakummwāmbililāga Umwēne. Abene balinkuti, “Pala alipo u Kyala gwitu uyu uswe twaagulilepo.” Abēne bisakumbona Umwēne, ikuyoba, “Ko kugu Ugwe gwāgégaga agēne? Ko kugu Ugwe ufyāgile ifikoko nkiboko Kyāko?”

535 Umwene alinkuti, “Une abene mfyāgile ifyēne mu nyumba ya binangu.” Uko ko kutalusya, “Inyumba ya binangu.”

536 Ngimba Umwene isakubomba fiki? I Kipanga kya Bāpanja kisakwegigwaga mu Lwīmiko kangu u Nsingiligwa isakwegigwa kwa Kristi.

537 Ngimba u Yosefu ālimanyisye bulebule mwene ku bandu bake? Umwene alinkusōsya u Gwapanja aligwesa ukufuma ku kuyapo kwake. Umwēne naloliloli ābōmbile. Ngimba kisakubonekāga kyo fiki ku basyāle ba mbeyu ya nkikūlu? I nyīfwila yāpūtīle amīsi pānja pa kanwa pāke ukutēndēka ubwīte; Yeso aatile, “abene bisakutagigwaga mu ngisi panja, kangī kwisakuyangako ukukuuta nukulila nukusya amino,” isala ingulumba sya bufwīmigwe ni ngelo sisakwīsa pa kipānga kya Bāpanja.

538 Ngimba kisakubonekāga kyo fiki polelo? Akabalilo kāko ukugogigwa kukwīsa, akabalilo kāko Kyala abōmbīle kilikyōsa ukufuma ku baYuda pala, Yeso isakugomokelāga bo yu Yosefu ābōmbīle. Akabalilo kako abene bapilike Yosefu, akabalilo kako umwene āsātisye bosa abasikali bake na kilikyosa ikīngi, kangī umwene alimbwene u Benjamini unnini kangī abene bimile pala, kangī abene bikupinduka panongwa ya kungoga Yosefu. Abene binogonaga ukuti abene bālingogile Yosefu, kangī apa umwene aalimile pankyeni pabo. Umwene alinkuti, “Une ne Yosefu. Une ne nkundwe gwinu.”

539 Polelo abene naloliloli balinkutetema, “Umwene yo Yosefu. Lilino uswe tummenye umwene.”

540 Akabalilo kako Umwene isakuyobaga, “Une ne Yeso. Une ne Mesiya.”

541 Abene bisakuyobaga, “O, mwe, lilino fyo fiki uswe tukwambililaga!”

542 Ikyene kyōsa kyābōmbīgwe ku lwimiko lwa Kyala. Ikyene kitikuyaga Umwene yo...Ena, abene babagile ukumpilika

umwene ikukúta mpaka ku nyumba ya Farao, Yosefu ikukúta kuli abene.

⁵⁴³ Gùlila mpaka Yeso ikubabona abaYuda bala aba Umwène âfimbilisigwaga ukutika nu bufwamaso ukutwítikisya uswe Bâpânja ukuya nu lusako ukwísamo nkati, iyo yikuyaga sala, une ngubabûla umwe. Umwène isakwégága abaYuda bala, komma umwe ukupasya, abaYuda bala bisakupokigwa. Ena, nkulumba, pikufimbilisigwa ukuyapo pala. Kangi ilyo lyo linogonelo lyangu ilya ikyene, une ngabagila ukukibona ikyene nakumo kubûngi mu Lisimbo. Ugwe kufimbilisigwa ukufikyûnga ifyène fitatu palikimo, kangi.

⁵⁴⁴ Ugwe kufimbilisigwa ukukyunga u—u mfunde ungonatulo, i—i kipanga itolo kinunu, ikyâkwílata, muketile. Ugwe kufimbilisigwa ukwêga i kipânnga. . . Ikyo kyo, unJuda ikyâkwânda, un'Juda ugwâkwânda, uyu yo itolo mûndu unkupililigw'amaso ikugùlila pa lukîndi lwapalubafu. Ugwe kufimbilisigwa ukufika pa likato ilikônge pamwanya, uyu yo mfunde ungonatulo, uyu yo âli nkololofu, kangi itolo alinkusôka panja nukwakubûka ku kipanga, nu kwîngila i kipânnga, kangi mmogi mwînitum nnu. Polelo ugwe kufimbilisigwa ukwêga i Kipânnga, ikyamwambepo, u Bunyakiligo, u Nsîngiligwa, pala umwène ikwima. Abandu batatu bala, ugwe ukabagila. . . abene bakaya bafuluganikane mma, komma napanandi. Abene bakaya bosa bafwanefwane mma. Komma u Jehovah Witness ikuyoba, “abo balipo maelifu mia-yumo-na-malongo-mana-na-bana yo Nsîngiligwa”; ikyo kyo kisobi. Abo bo baYuda, muketile. Pala alipo u Nsîngiligwa, abaYuda, kangi umfunde ungonatulo. Kangi ugwe kubagaga abene bosa, nu kuyoba, “Ena, abene bo bosa batatu mmabuyo matatu amakindane.” Abène bo bôsa, ubupîme butatu ubwa bându. Naloli, abène bakabagila.

⁵⁴⁵ Polelo akabalilo kâko Yeso ikugomokela ku kîsu. . . A baYuda, ngimba abène bo fiki? Abafulwe ba tempeli. Kangi akabalilo kâko Yeso ikugomokela, Umwene ikwisa nu Nsîngiligwa. Yeso ikwisa katatu kosa: Umwene âlisile akabalilo kakwanda u *kutabula* i Kipanga Kyake, Umwene ikwisa akabalilo kabubili u *kwambilila* Kipanga Kyake, Umwene ikwisa akabalilo ka butatu ni Kipanga Kyake. Muketile? Katikati. Popâpo ikyène kyo kyôsa kimo mwa kikulumba ikyakwisa ikipelelesye, ikyène yo yôsa yumo unkulumba Kiyala umpelelesye; ikyène kyo yôsa yumo unkulumba Kristi umpelelesye; i Kipanga kimokyène ikipelelesye, ubutabulo bumo ubukulumba ubupelelesye, . . . kilikyôsa; ikyène kikwisa u butátu, lôli ikyène kyo kyôsa mwa Yumoywène. Muketile? Ikyene kikaya bandu batatu mma, komma batatu *iki*; ikyene kyo itolo Mundu yumoywene, i Kipanga kimokyene, u Mbili gumo, yumo Kristi, Ntwa yumoywene “mwa umwe mwesa, kangi ukwisila mwa umwe mwesa,” na fyosa bo ifyo. Fyosa kimokyene!

546 U Ntwa abasaye umwe. Une mbakolile umwe pakabalilo katali fiyo.

547 U Ntwa ukuya ikwitikisya, lilino, linga une ngufika pakwisa kangi na kilo inandi, pamo pa Ndungu nkilo pamo ikindukimo bo ikyo, linga u ntimi apa akaya nakyo ikindukimo pa ndumbula yaake, une ngugelaga ukwamula ifi apa. O, filipo ifinyafu fyo apa. Balinga bikulonda ukupilika agene? O, une ngaganile itolo agene. Unko une mbukemo ukukindamo mu gene kangi, mbibimbibi itolo, bo tukali uswe ukusanusya ulukomano ku ntimi.

548 Itolo pilikisya ku iki:

Ngimba ko kugu amabwe gikwi-...? Ngimba fyo fiki amabwe gala gikwimilila mu Busetuli, 21? Ilyo lyo limo ilinunu.

Lingania ifyaabuumi fina fya Busetuli 5. Lilipo ilingi limo ilinunu.

Bo bani abakulumba malongo-mabili-na-bana? Apo lilipo ilingi limo ilinunu, muketile.

Ngimba undisi unkesefu gwasanusyaga fiki ugwa Bwandilo 38? Umwe mukukumbukila umwene abukile nu kwakwega unkasi-gwa-mwanake nu kwitugala nagwe ngati ndogwe; kangi alinkutendeka untengo nu kusoka panja; kangi polelo akabalilo kako umwana ikusoka panja, abene balinkubika undisi unkesefu ukusyungutula ikiboko kyake (umwene agutile panja kangi polelo umwene alinkugomokela nkati), u—u gwakukonga yula isile pankyeni pa mwene. O, ilyo lyo limo linunu; ilyene naloliloli lili.

Ngimba fyo fiki ifikungilwa fikutumigwaga panongwa ya bufwe bwa baketi, mu Busetuli 11? Ako ko kabalilo kako Mose na Eliya ikugomokela nyuma ku lusanasio ukubuka ku bandu ba mia-yumo-na-malongo-mana-na-bana. **Ngimba fyo fiki ifikungilwa?** Ketsya iki ifyene fili, ikyo kyo kinyafu.

Ko kugu abikemo bisakuyaga bo bumalike ubulagili bwa . . . (apa lilipo limo ilinunu, ndumiana. Bisa . . .) . . . **fyinja-elifu-yumo? Ngimba lo luko luki ulwa mbili abene bisakuya nalo?**

Ngimba uswe twisakulongaga a bandumi bulubule?

Nongwa ya fiki inywili sikuya sya bandumi mu Bakorinti Bakwanda? Mwa Buku gwa Bakorinti Bakwanda. Gamo amanunu gala, naloliloli manunu.

549 U Ntwa abasaye umwe. Une ngusubila u Ntwa ikwitikisya uswe ukwisa palikimo nukuyobesania ifindu ifi, ikylene kyo kyosa ku lwimiko Lwake. Uswe tubagile ukusitakwitikisania pa fundo sya gene; loli une nguyobaga ikindu kimokyene, linga umwe mwisakuyaga na bu bwingi bwa buhobofu ukupilika gene bo mumo une ngubombela ukuyoba isya agene, uswe tukuya na kabalilo akanyafu. Amen. Amen.

⁵⁵⁰ Umma ndaga, u Ntwa ayege nnunu fiyo kwa umwe lilino. Komma ukwībwa ingomano. Ubufumusye bwa Nkundwe Neville, lilino, ubo bo buli pa WLRP, Mpyāgilo kulubunju pa sala ya buhano-na-buna; i kwāya-ya-bana ya Neville, kangi une nsisimikīsyē abēne bisakubōmbēla umwe ubununu, isangako kangi pilikīsyā ku bēne. Kangi linga une mbagīle, linga une ngugomokela nkabalilo, pamo ukukēta une nguyaga pakugomokēla, une ngunkōlelāga unkasi; linga Untwa ikwitikīsyā une ukuketa umpala unkāngāle Nkundwe Bosworth. Une . . . Umwe mwesa . . . kangi une ngugomokelaga pa Ndungu nkilo.

⁵⁵¹ U Ntwa ayege nnunu kwa umwe lilino. Kangi nkundwe, ntimi, isaga apa itolo i miniti; kangi ndeke umwene ēgège u bubombelo. Kangi:

Komma ukwībwa u lwīpūto lwa nyūmba,
Yeso ikulonda ukwagana na ugwe apo;
Umwēne isakukupākīsyā ugwe,
O, komma ukwībwa u lwīpūto lwa nyūmba.

⁵⁵² Umwe muluganile ulo? Balinga bikwīpūta mu kāya kāko gwīmwēne? Unko uswe tukēte, bōsa i . . . bōsa . . . Ikyo kyo kinunu, itūgala kifuki kwa Kyala. Yaga nnunu, bāna banini, Kyala isakubasayāga umwe.

Umma ndaga, Nkundwe Neville.

57-1002 Malälüsyö Na Mämùlo Bahiburi Kiyabo II
Kitembe Kya Branham
Jeffersonville, Indiana U.S.A.

KYANGONDE

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org